

Spór o płacę minimalną i NPD »2

Edukacja finansowa i przedsiębiorczość dla najmłodszych w Wilnie »14-15

W. Szelkowski o wyzwaniach i przygotowaniach maturzystów »16-17

El Niño a wzrost cen żywności »18

Siódme orędzie prezydenta Nausėdy. „Szczególnie cieszy obecny stan relacji z Polską”



16 czerwca Gitanas Nausėda wygłosił w Sejmie doroczne orędzie. Odniósł się m.in. do kwestii korupcji, wycieku danych, zamieszania wokół LRT, nowej koalicji rządzącej. Najbardziej prezydent w tym roku skupił się na kwestiach bezpieczeństwa i polityki zagranicznej. Polska w orędziu Nausėdy została wymieniona trzykrotnie. »12-13

Czy Sinkevičius będzie lepszy niż Ruginienė? »6-7



Kapela Świętojańska obchodzi jubileusz 35-lecia »8-9



KURIER
WILEŃSKI

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt)

Zastępcy red. naczelny:
Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Justyna Giedroń,
Rajmund Klonowski,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiwicz
– fotoreporter.

Dział Promocji i Kolportażu:
Andrzej Podworski
– prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwileński.lt)
i reklama
(tel. +370 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Dział Online:
Janina Jarosz,
Jolanta Balkiewicz,
Apolinary Klonowski.

Skład i łamanie: Halina Taukin

Wydawca: Vš „Kurier Wileński”

Druk: Vš „Vilnijos žodis”

Nakład: 1400 egz.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbieżne z opinią redakcji.

DZIENNIK NALEŻY DO
EUROPEJSKIEGO STOWARZYSZENIA
GAZET CODZIENNYCH
MNIJSZOSCI NARODOWYCH

MIDAS



Fundacja
**POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE**
im. Jana Olszewskiego
MRF MEDIJU
REMIMO
FONDAS



Zadanie współfinansowane ze środków Kancelarii Senatu w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą w 2026 roku.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Spór o płacę minimalną i NPD. Rząd odrzucił porozumienie partnerów społecznych

Rząd odrzucił wspólną propozycję pracodawców i związków zawodowych dotyczącą podwyższenia kwoty wolnej od podatku (NPD), choć jednocześnie zapowiada wyższy wzrost płacy minimalnej.

Decyzja wywołała spór o sens dialogu społecznego i podzieliła uczestników Rady Trójstronnej.

Podczas posiedzenia Rady Trójstronnej przedstawiciele rządu odrzucili postulat podniesienia NPD o 30 euro. Wcześniej pracodawcy i związki zawodowe uzgodnili, że minimalna płaca miesięczna (MMA) powinna wzrosnąć o 7,19 proc., czyli o 83 euro, a równocześnie zaproponowali zwiększenie kwoty wolnej od podatku o 4 proc.

Rząd proponuje jednak wyższy wzrost samej płacy minimalnej — o 92 euro, do poziomu 1 245 euro brutto.

RZĄD: DOCHODY I STABILNOŚĆ FINANSÓW

Premier Inga Ruginienė podkreśliła, że celem rządu jest zwiększanie dochodów mieszkańców przy zachowaniu stabilności gospodarczej i konkurencyjności rynku pracy.

„W trakcie dyskusji pojawiały się również propozycje podwyższenia kwoty dochodu wolnego od podatku. Jednak obecnie musimy odpowiedzialnie podchodzić do wszelkich zmian podatkowych. Wzrost dochodów obywateli pozostaje jednym z naszych najważniejszych priorytetów. Musimy zapewnić zrównoważone rozwiązania, które przyniosą obywatelom realne korzyści” — napisała premier na Facebooku.

Wiceminister ds. opieki społecznej i pracy Aušra

Putk zaznaczyła, że NPD od początku nie było przedmiotem negocjacji dotyczących płacy minimalnej.

„Jeśli chodzi o kwotę wolną od podatku, od początku panowała zgoda, że nie jest to kwestia do dyskusji. Powiedzieliśmy, aby nie brać jej pod uwagę podczas negocjacji dotyczących wysokości płacy minimalnej, ponieważ jest to środek horyzontalny, mający zastosowanie nie tylko do osób zarabiających minimalną płacę” — powiedziała Aušra Putk.

Według resortu proponowany poziom MMA uwzględni prognozy Banku Litwy dotyczące średniego wynagrodzenia w 2027 r.

KRYTYKA DECYZJI RZĄDU

Decyzja rządu spotkała się z krytyką zarówno ze strony związków zawodowych, jak i organizacji pracodawców.

„Dziękujemy za tę kwotę, ale nie zdaliśmy egzaminu z dialogu społecznego. Trzeba było przynajmniej zabrać tę propozycję do rozważenia, ale pokazaliście nam wprost, że nasze porozumienia są nic niewarte” — powiedziała Dalia Jakutavičė, przewodnicząca Konfederacji Związków Zawodowych Litwy.

Szef Litewskiej Konfederacji Biznesu Andrius Romanovskis podkreślił, że wypracowane porozumienie ma charakter historyczny i liczy

na jego uwzględnienie przez nowy rząd.

„Możemy uzgodnić, co chcemy; waszą sprawą jest, czy jako jedna ze stron to zaakceptujecie, czy nie, ale my mamy porozumienie” — powiedział Andrius Romanovskis.

Prezes Konfederacji Pracodawców Aurelija Maldutytė oceniła, że stanowisko rządu podważa sens dialogu społecznego.

WYŻSZE NPD ZA 40 MLN EURO

Wiceminister finansów Darius Sadeckas poinformował, że jednoczesne podniesienie NPD i MMA kosztowałyby budżet państwa około 40 mln euro.

Jak zaznaczył, w przyszłym roku wzrośnie dodatkowa kwota wolna od podatku dla rodziców wychowujących dzieci, co obciąży budżet państwa i samorządów kwotą blisko 90 mln euro. Przedstawiciele związków zawodowych argumentują jednak, że podniesienie NPD o 30 euro oznaczałoby dla osób o najniższych dochodach dodatkowe 5 euro „do ręki”.

Obecnie minimalna płaca na Litwie wynosi 1 153 euro brutto i stanowi 47,5 proc. średniego wynagrodzenia. Bank Litwy szacuje, że w przyszłym roku MMA mogłaby wzrosnąć od 6,4 proc. do 12 proc., w zależności od scenariusza rozwoju gospodarki.

Opr. J.B. na podst. BNS



Liderzy G7 we francuskim Evian zapowiedzieli wzmocnienie sankcji na rosyjską ropę i gaz
Fot. EPA-ELTA

Szczyt G7. Stanowisko USA i Europy zaczyna się do siebie zbliżać

Szczyt państw G7 we francuskim Evian zakończył się wspólnym oświadczeniem. Macron mówi o „momencie strategicznego przebudzenia”, a Merz wierzy, że „może pojawić się szansa na osiągnięcie pokoju”. Zapowiedziano dalsze kroki.

SPOTKANIE W EVIAN

Przywódcy Stanów Zjednoczonych, Kanady, Francji, Niemiec, Włoch, Japonii i Wielkiej Brytanii spotkali się we środę 17 czerwca we francuskim Evian w ramach formatu państw G7. Uzgodnili m.in. zaostrzenie sankcji wobec Rosji, wymierzone przede wszystkim w jej sektor ropy i gazu.

Jednocześnie kraje G7 zobowiązały się do zwiększenia dostaw broni dalekiego zasięgu oraz systemów obrony powietrznej dla Kijowa.

W komunikacie końcowym szczytu przywódcy G7 wskazali, że porozumienie

między USA a Iranem w sprawie otwarcia Cieśniny Ormuz stworzyło „odpowiedni moment” do podjęcia dodatkowych kroków przeciwko Rosji.

TRUMP MOŻE PRZYWRÓCIĆ SANKCJE NA ROPĘ

Prezydent USA Donald Trump potwierdził, że Waszyngton będzie mógł wkrótce przywrócić sankcje na rosyjską ropę, zawieszane wcześniej dla ładunków już znajdujących się na morzu. „Wkrótce będziemy mogli to zrobić, ponieważ ropa płynie obecnie przez Cieśninę Ormuz w wyniku porozumienia z Iranem” — powiedział Donald Trump.

Państwa G7 zobowiązały się ponadto do zwiększenia wsparcia dla Ukrainy przed nadchodzącą zimą oraz rozważenia przedłużenia licencji umożliwiających jej rozbudowę przemysłu zbrojeniowego.

Jako podstawę dla tych decyzji przygotowania wsparcia

wskazano postępy ukraińskich sił na froncie w ostatnich miesiącach.

„Wyniki przerosły nasze oczekiwania” — powiedział Friedrich Merz, kanclerz Niemiec, po rozmowach z Donaldem Trumpem. Merz określił szczyt mianem „dnia nadziei” i ocenił, że deklaracja Trumpa, iż „Rosja musi zakończyć tę wojnę”, jest pozytywnym sygnałem. Dodał, że „teraz, być może po raz pierwszy, może pojawić się szansa na osiągnięcie pokoju”.

„MOMENT STRATEGICZNEGO PRZEBUDZENIA”

Prezydent Francji Emmanuel Macron nazwał spotkanie „momentem strategicznego przebudzenia”, podkreślając jedność USA, Kanady, Japonii i krajów europejskich w kwestii wsparcia dla Ukrainy. ■

Opr. A.K. na podst. BNS, ELTA, mat.pras., URM

Imieniny

18 czerwca

Marka, Emilia, Efrema, Elżbiety, Pauli, Vaivy

19 czerwca

Romualda, Gerwazego, Protazego, Julianny, Michaliny, Ramuné

Cytat dnia

„Podnieśmy oczy! Uczmy się od Jezusa patrzeć na bliźniego, na ludzi i na świat oczami Boga” — powiedział Leon XIV podczas audiencji generalnej. Podsumowując swoją podróż apostolską do Hiszpanii, papież wskazał na potrzebę jedności, dialogu i nadziei zakorzenionej w Ewangelii.

Liczba dnia 7 mln euro

przeznaczony Litwie na realizację i sfinansowanie czterech projektów mających na celu odbudowę Ukrainy i wzmocnienie jej odporności.

Dzień Pola w Rudominie: skosztuj, doświadczy, poznaj!

Już 4 lipca (sobota) w godz. 10:00–14:00 targowisko w Rudominie zamieni się w przestrzeń pełną smaków, doświadczeń i inspirujących spotkań.

Po raz pierwszy Samorząd Rejonu Wileńskiego organizuje wydarzenie „Dzień Pola. Skosztuj, doświadczy, poznaj” i zaprasza rodziny, mieszkańców i gości do bezpłatnego odkrywania tajemnic lokalnego rolnictwa.

GEST WSPARCIA DLA ROLNIKÓW

„Rejon wileński od zawsze słynął z głębokich tradycji rolniczych i pracowitych ludzi, dlatego cieszymy się, że możemy zaprezentować nowe wydarzenie dostępne dla wszystkich. W naszym rejonie z powodzeniem uprawia się dziś egzotyczne grzyby, zakłada nowoczesne winnice oraz wdraża inteligentne technologie, jednocześnie pielęgnując dawne tradycje. Chcemy tym wydarzeniem podkreślić nasze korzenie i wyrazić silne wsparcie dla rolników. Serdecznie zapraszam wszystkich do wzięcia udziału, rozmów, zakupów lokalnych produktów oraz miłego i pożytecznego spędzenia czasu” – mówi mer rejonu wileńskiego Robert Duchniewicz.

ŻYWA LEKCJA POD GOŁYM NIEBEM

„To żywa i smaczna lekcja pod gołym niebem dla całej rodziny. Chcemy, aby dzieci nie tylko widziały owoce czy sery na sklepowych półkach, ale też rozumiały, skąd pochodzą i ile pracy oraz serca wkładają w ich powstanie mieszkańcy naszego rejonu.

Każdy odwiedzający będzie mógł aktywnie uczestniczyć w wydarzeniu. Program został przygotowany tak, aby wszystkiego można było dotknąć, powąchać i spróbować samemu” – mówi wicemer rejonu wileńskiego Danuta Narbut.

DZIEŃ POLA
SKOSZTUJ, DOŚWIADCZ, POZNAJ

4 LIPCA
w godz. 10:00–14:00
Targowisko w Rudominie
(ul. Gamyklos 16, Rudomina, rejon wileński)

Edukacja dotycząca ziół leczniczych i poczęstunek

Produkty z mleka koziego
Degustacja serów

Degustacja produktów pszczelich
Warsztaty z odławiania świerszczy

Warsztaty dotyczące uprawy winorośli i grzybów shiitake
Porady dotyczące uprawy różnych jagód
Metody sadzenia ziemniaków

Spoleczność tatarska: pieczenie białosyry
Namioty łasników i myśliwych
Wystawa maszyn rolniczych i motocykli
Stowarzyszenie „Kurianti visuomenė”

Warsztaty pieczenia sekaczy i pierników

Będzie prowadzony handel
Wszystkie warsztaty i pokazy: bezpłatne

Podczas wydarzenia odbędzie się 12 bezpłatnych warsztatów edukacyjnych dla całej rodziny. W ramach dodatkowych atrakcji zaprezentowany zostanie nowoczesny sprzęt rolniczy, ogrodowy i rekreacyjny od firm UAB „Galuotas” (traktory i maszyny rolnicze), UAB „Technika gamtai” (sprzęt do pielęgnacji lasu i ogrodu) oraz UAB „Motorider”

(motocykle). Wydarzenie wzbogaci również działania aktywizujące Stowarzyszenia „Kurianti visuomenė” oraz bogaty program artystyczny w wykonaniu lokalnych zespołów. ■

Stronę przygotowano na podstawie informacji Samorządu Rejonu Wileńskiego

OBRONNOŚĆ Polsko-litewskie manewry „Dzielny Dzik”

Żołnierze Litwy i Polski w dniach 15–27 czerwca biorą udział w ćwiczeniach „Dzielny Dzik-26” w przesmyku suwalskim i na poligonie w Orzyszu. Polska wystawia 6,5 tys. żołnierzy. Nie zostało podane, ilu litewskich żołnierzy bierze udział w manewrach. W trakcie operacji testowany jest najnowszy sprzęt, w tym czołgi K2, południowokoreańskie armatohaubice K9 oraz bojowe wozy piechoty Borsuk.

OŚWIATA Lepsze wyniki w dużych miastach

Według Narodowej Agencji Oświaty Litwy (NŠA) uczniowie klas IV i VIII w szkołach dużych miast osiągają lepsze wyniki w krajowych testach z matematyki (NMPP) niż rówieśnicy z innych samorządów. Dyrektor NŠA Simonas Šabanovas zaznaczył, że więcej z nich uzyskuje też najwyższe oceny.

KULTURA Konkurs im. Tamulevičiūtė rozstrzygnięty

Konkurs im. Dalii Tamulevičiūtė wygrał szkic w reż. Kirilasa Glušajevasa, oparty na sztuce Mariji Dautartaitė „Urna”. Ministerstwo Kultury przeznaczy na spektakl 20 275 euro. Realizacja w Teatrze Oskarasa Koršunovasa (OKT) z udziałem Gintarė Latvėnaitė i Greta Bendžė.

EMERYTURY 3 mld euro zwrócone mieszkańcom

Ponad 500 tys. osób wycofało środki z II filaru — łącznie ok. 3 mld euro, czyli 3 proc. PKB Litwy — podał szef Banku Litwy Gediminas Šimkus. Jego zdaniem wypłaty złagodzą wpływ kryzysu energetycznego na gospodarkę. W tym roku ok. 40 proc. oszczędzających w II filarze zaprzestało gromadzenia.

KULTURA Rzeźba „Wilk” na Wzgórzu Giedymina

Na Wzgórzu Giedymina odsłonięto rzeźbę „Wilk” włoskiego artysty Davide Rivalty, z okazji 35. rocznicy stosunków dyplomatycznych Litwy i Włoch. Brązowy wilk symbolicznie łączy Wilno i Rzym, gdyż jest symbolem obu miast (żelazny wilk i wilczyca kapitolńska).

PREZYDENT Ocena komunikacji Nausėdy



Ekspertka ds. retoryki Neringa Bliūdžiūtė oceniła, że coroczne orędzie prezydenta Gitanasa Nausėdy kreuje wizerunek silnego, lecz dość aroganckiego przywódcy. Pochwaliła spójną narrację prezydenta o zagrożeniach, ale wytknęła brak konkretów i osobistego przyjęcia odpowiedzialności.

EMERYTURY SADM przeciw emerytuom za troje dzieci

Ministerstwo Opieki Społecznej i Pracy (SADM) nie popiera pomysłu przyznawania emerytury państwowej rodzicom trojga dzieci (obecnie próg to pięcioro dzieci). Według poprawek, proponowanych przez Ligite Girskienė, świadczenie objęłoby ok. 65 tys. kobiet, koszt dla państwa wyniósłby od 121 do 141 mln euro rocznie.

PRZESTĘPCZOŚĆ Wyłudzone 107 tys. euro

W Wilnie oszuści wyłudziła od kobiety (urodzonej w 1960 r.) ponad 107 tys. euro. Podając się przez telefon za pracownika placówki medycznej, banku i policjanta, nakłonili ją do przekazania pieniędzy nieznanemu mężczyźnie, który przyszedł do jej domu. Wszczęto postępowanie.

PRZESTĘPCZOŚĆ Narkotyki u żołnierza w Poniewieżu

W zatrzymanym nocą w Poniewieżu audi funkcjonariusze znaleźli u żołnierza (ur. 2003 r.), przebywającego poza służbą, torebkę z białym proszkiem — prawdopodobnie narkotykiem. Mężczyznę zatrzymano, wszczęto postępowanie.

MEDIA Nowa Rada LRT zatwierdziła sprawozdanie

Rada LRT w nowym składzie zatwierdziła roczne sprawozdanie nadawcy za 2025 r., wcześniej odrzucone w maju. Na pierwszym posiedzeniu zasiedli nowi członkowie delegowani m.in. przez Konferencję Biskupów, Radę Naukową i Radę Oświaty.

SEJM Zakaz wjazdu dla artystów z Rosji

Sejm podjął decyzję o rozpatrzeniu zakazu wjazdu na Litwę dla przedstawicieli kultury i rozrywki występujących w Rosji i na Białorusi po 24 lutego 2022 r. „Za” opowiedziało się 84 posłów. Zakaz mógłby obowiązywać do pięciu lat.

WYPADEK Przewrócona ciężarówka wojskowa

W rejonie szyrwinckim przewróciła się holenderska ciężarówka wojskowa; kierujący nią żołnierz (ur. 2000 r.) powrócił już do służby. Kierowca stracił panowanie nad pojazdem, unikając zderzenia z jeleniem. Na Litwie służy ok. 300 holenderskich żołnierzy.

SĄD Sprawa kradzionych Porsche

Do sądu w Kłajpedzie trafiła sprawa dyrektora firmy z Poniewieża, oskarżonego o przewóz na Litwę dwóch skradzionych w Niemczech Porsche o wartości ponad 318 tys. euro. Sfałszowano list przewozowy. Oskarżony przebywa w areszcie w Polsce.

Stronę przygotował Apolinary Klonowski na podstawie BNS, PAP, ELTA; Fot. Ūla Liškevičiūtė, Sejm RL; a.klonowski@kurierwileński.lt

Trzeci szef rządu. Czy Sinkevičius będzie lepszym premierem niż Ruginienė?

Powstaje nowa koalicja rządząca. Litwa będzie miała już trzeciego premiera w obecnej kadencji Sejmu.

Antoni Radczenko

Czy Mindaugas Sinkevičius okaże się lepszym szefem rządu niż jego poprzedniczka? „W teraźniejszej kadencji sejmowej mieliśmy sporo niespodzianek” — w rozmowie z „KW” komentuje wydarzenia w rządzie Andrzej Puksztó.

Rada partii socjaldemokratycznej, przed dwoma dniami, oficjalnie postanowiła oddelegować na stanowisko premiera przewodniczącego partii Mindaugasa Sinkevičiusa. Ma on stanąć na czele nowego rządu koalicji, którą mają tworzyć cztery partie: socjaldemokrati, Związek Chłóów i Zielonych, AWPL-ZChR oraz Związek Demokratów „W imię Litwy”. Demokraci mają zamienić dotychczasowego partnera koalicyjnego — partię „Świt Niemna”.

SPORO NIESPODZIANEK

Nowy, jeszcze nie zatwierdzony, premier poinformował media, że nowy rząd ma rozpocząć pracę na początku lipca. „Najprawdopodobniej to ten tydzień po Dniu Państwa, po Dniu Koronacji Mendoga, będzie realnym terminem na zakończenie procesów. Ale z drugiej strony czasami obowiązuje 15-dniowy termin, który można wykorzystać w pełni, choć można się też uporać ze wszystkim w ciągu 7-8 dni. To, jak wszystko się ułoży, zobaczymy” — powiedział polityk w wywiadzie dla agencji informacyjnej BNS.

Politolog Andrzej Puksztó na obecnym etapie nie chce prognozować, czy powstająca koalicja oraz rząd dotrąją do końca kadencji.

— W teraźniejszej kadencji sejmowej mieliśmy sporo niespodzianek. W ciągu dwóch lat będziemy mieli już trzeciego pre-



Mindaugas Sinkevičius został oficjalnie oddelegowany przez partię na stanowisko premiera

miera. Sądę, że powstająca koalicja będzie bardziej stabilna niż koalicja ze „Świtem Niemna”. Nie można jednak zagwarantować, że z szafy nie wylecą nowe szkielety. Gintautas Paluckas podał się do dymisji nie ze względu na koalicję, tylko ze względu na niejasne osobiste powiązania biznesowe. Teraz można powiedzieć jedno: są wszelkie szanse do przetrwania do końca kadencji. Wszystkie partie rozumieją, że zostało mniej niż połowa kadencji i dlatego będą się starali wysłać pozytywne sygnały dla swych wyborców — zauważa w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” naukowiec z Uniwersytetu Witolda Wielkiego.

ATUTY SINKEVIČIUSA

Zdaniem rozmówcy Mindaugas Sinkevičius ma pewne atuty, by być lepszym premierem. Przewodniczący Sejmu Juozas Olekas oświadczył, że trzyma kciuki, aby nowy premier okazał się lepszy niż poprzedni.

— Generalnie jest lepsza sytuacja, kiedy przewodniczący największej partii zostaje premierem. Jest to klasyczna sytuacja praktykowana w demokracjach zachodnich. Na Litwie ciągle jest z tym na bakier, jednak zdrowy rozsądek oraz oczekiwania wyborców idą w tym kierunku, aby być jak najbliżej modelu zachodniego. Z drugiej strony warto odnotować, że doświadczenie Sinkevičiusa nie jest zbyt duże, ale większe niż Ingi Ruginienė — podkreślił Puksztó.

Media podały, że Inga Ruginienė ma powrócić na stanowisko ministra opieki społecznej i pracy, z którego właśnie zaczynała swą karierę w rządzie. To dla portalu 15min.lt potwierdziły to trzy źródła w partii socjaldemokratycznej. Obecna minister Jūratė Zailskienė nie potwierdziła tej informacji i podkreśliła, że nadal wykonuje swoją pracę, a plany dotyczące przyszłości w swoim czasie skomentuje nowy premier. Wcześniej Sin- 7.>>

6.>>

kevičius oświadczył, że Ruginiene na pewno otrzyma odpowiednie stanowisko. Inga Ruginiene została premierem pod koniec sierpnia 2025 r.

— Słabe strony pani premier to brak doświadczenia, słaba komunikacja, słaba polityka zagraniczna. Opieszałość w reagowaniu na sytuacje kryzysowe, czy to walka z balonami przemytniczymi, zatrzymanie funkcjonariuszy podejrzanych o przemyt, czy ostatnio wyciek danych z Centrum Rejestrów — wylicza „grzechy główne” odchodzącej szefowej rządu politolog Uniwersytetu Witolda Wielkiego.

BURZLIWA HISTORIA KOALICJI

Obecna koalicja rządząca powstała pod koniec 2024 r. Początkowo tworzyły ją następujące partie: socjaldemokraci, Związek Demokratów „W imię Litwy” oraz „Świt Niemna”. Latem 2025 r. w mediach pojawiły się informacje dotyczące niejasnych i nieprzejrzystych powiązań biznesowych Gintautasa Paluckasa, który ostatecznie podał się do dymisji. W nowym rozdaniu koalicyjnym demokratów zamienili Związek Chłopów i Zielonych oraz AWPL-ZChR.

Socjaldemokraci ciągle byli krytykowani za bycie w koalicji ze „Świtem Niemna” ze względu na kontrowersyjne wypowiedzi jej

lidera Remigijusa Žemaitaitisa. Posłowie partii Žemaitaitisa nie poparli budowy nowego poligonu w Kopciowie. Teraz „Świt Niemna” znalazł się w opozycji, a demokraci wrócili do rządu, ale bez swego wcześniejszego lidera Sauliusa Skvernelisa, który został oskarżony o korupcję.

Czy w obecnej sytuacji „Świt Niemna” bardziej skorzysta, czy straci?

— Nie sądzę, aby „Świt Niemna” stracił na wyjściu z koalicji. Myślę, że ich popularność będzie na podobnym poziomie co teraz. Wszystko będzie zależało, czy pojawią się na scenie politycznej kolejne projekty populistyczne. Wiemy, że coś próbuje stworzyć Ignas Vėgelė. Są też pewne działania Vytautasa Sinicy. Elektorat populistyczny nie jest mały, ale nie powiedziałbym, że ten elektorat się rozrasta — komentuje Andrzej Puksztó.

W nowym rządzie Związkowi Demokratów przypadną trzy ministerstwa: energetyki, rolnictwa oraz zdrowia. Lider demokratów Virginijus Sinkevičius poinformował prasę, że kiedy kandydatury na ministrów zostaną omówione z liderem socjaldemokratów oraz prezydentem, to od razu zostaną podane do wiadomości publicznej. ■

Fot. Žygimantas Gedvila, ELTA

MRF MEDIJŲ
RĖMIMO
FONDAS



■ Inga Ruginiene została premierem pod koniec sierpnia 2025 r.

Zmiany w wystawianiu skierowań lekarskich

Od lipca na Litwie zmienią się zasady wystawiania skierowań. Lekarze specjaliści, udzielający odpłatnych konsultacji, będą mogli kierować pacjentów na świadczenia refundowane z budżetu Funduszu Obowiązkowego Ubezpieczenia Zdrowotnego (lit. Privalomasis Sveikatos Draudimo Fondas, PSDF). Jak poinformowało Ministerstwo Ochrony Zdrowia (SAM), nowe przepisy mają skrócić czas oczekiwania na dalszą diagnostykę i leczenie oraz usprawnić przepływ pacjentów w systemie ochrony zdrowia.

Dotychczas pacjent po konsultacji u specjalisty często musiał wracać do lekarza rodzinnego po skierowanie do kolejnego specjalisty lub na badania refundowane. Po zmianach taka procedura nie będzie już konieczna.

„Dla każdego pacjenta ważne jest, aby jak najszybciej dostać się do specjalisty, który udzieli pomocy: postawi diagnozę, zaleci leczenie. Dlatego zrozumiałe jest, że wymóg uzyskania skierowania od lekarza rodzinnego tylko wydłużał czas oczekiwania pacjenta. Teraz, po wykonaniu płatnej usługi dla pacjenta, lekarz będzie mógł wystawić skierowanie do innego specjalisty bez odsyłania pacjenta z powrotem do lekarza rodzinnego, co zapewni ciągłość usług i lepsze zarządzanie przepływem pacjentów” — powiedziała Marija Jakubauskienė, minister ochrony zdrowia.

Zgodnie z nowymi zasadami specjaliści będą zobowiązani do wypełniania formularza E027 „Skierowanie na konsultację, badania, leczenie”. W dokumentacji elektronicznej trzeba będzie zaznaczyć, że skierowanie dotyczy usług finansowanych ze środków PSDF.

Ministerstwo podkreśla, że zmiany poprawią jakość danych, umożliwią dokładniejszą ocenę liczby i zasadności skierowań oraz usprawnią monitorowanie przepływu pacjentów.

Nowe przepisy przewidują także możliwość rejestracji pacjenta na wskazaną usługę bezpośrednio po wystawieniu skierowania — w tej samej placówce lub w wybranej przez pacjenta.

Opr. J.B.
na podst. ELTA

35 lat muzyki, tradycji i wspólnoty. Kapela Świętojańska świętuje jubileusz

Kapela Świętojańska świętuje 35-lecie działalności. Jubileuszowy koncert zespołu odbędzie się już we wtorek, 23 czerwca, podczas tradycyjnych obchodów Nocy Świętojańskiej w Sużanach w rejonie wileńskim.

Honorata Adamowicz

Wydarzenie będzie okazją do wspólnego świętowania bogatej historii kapeli, która od trzech i pół dekady pielęgnuje i popularyzuje polską muzykę ludową na Wileńszczyźnie.

— 35-lecie będziemy obchodzić w wyjątkowej i symbolicznej atmosferze, bo podczas obchodów święta Nocy Świętojańskiej, które od lat gromadzą mieszkańców i gości zarówno z rejonu, jak również z Polski. Wystarczy wymienić, że specjalnie na jubileuszowy koncert przyjedzie Wojewoda Warmińsko-Mazurski Radosław Król wraz z małżonką, przedstawiciele starostwa powiatowego w Olecku z Tomaszem Kosobudzkim na czele, Marek Goliński, wójt gminy Kołbudy. Spodziewany jest też udział posłów, przedstawiciele władz samorządowych z merem na czele, organizacji społecznych i wspólnot lokalnych — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Emilia Żdanowicz-Pečkienė, kierowniczka Kapeli Świętojańskiej.

JUBILEUSZOWE ŚWIĘTO CAŁEJ SPOŁECZNOŚCI

Na scenie wystąpią również inni artyści, jednak centralnym punktem wieczoru będzie jubileuszowy koncert Kapeli Świętojańskiej.

— Przygotowaliśmy specjalny program, w którym przypomnimy najpiękniejsze momenty z historii zespołu, zaprezentujemy nowe utwory. Naszym zamierzeniem jest, aby był to nie tylko koncert, ale przede wszystkim spotkanie ludzi, którzy przez 35 lat byli częścią naszej historii — podkreśla kierowniczka zespołu.

Jak zaznacza, jubileusz ma wymiar znacznie szerszy niż tylko rocznica działalności grupy muzycznej.

— Zapraszamy więc byłych i obecnych członków kapeli, naszych przyjaciół, wiernych fanów, ważnych dla nas gości, sponso-



Wiele się zmieniło przez te wszystkie lata, ale jedno pozostało niezmiennie — energia, podniosła atmosfera i radość ze wspólnego muzykowania

rów oraz wszystkich, którzy na różnych etapach wspierali nas dobrym słowem, obecnością i życzliwością. Ten jubileusz jest świętem nie tylko zespołu, ale całej lokalnej społeczności, sympatyków i przyjaciół, którzy przez te wszystkie lata byli razem z Kapelą Świętojańską — mówi Emilia Żdanowicz-Pečkienė.

NAZWA NIEPRZYPADKOWA I „JEDNORAZOWY WYJAZD”

Kapela Świętojańska swoją działalność rozpoczęła 35 lat temu z inicjatywy Jana Szpakowa, ówczesnego dyrektora Centrum Kultury w Sużanach. Zespół został założony podczas Festynu „Kwiaty Polskie” w Niemenczynie.

Nietrudno się domyślić, że nazwa zespołu również nie jest dziełem przypadku. Ponieważ założyciel miał na imię Jan, zaczęto żartobliwie nazywać go „świętym Janem”. A stąd tylko mały krok do nazwy „Kapela Świętojańska”.

Z jubileuszem zespołu nierozwalnie splatają się wspomnienia ludzi, którzy przez lata tworzyli jego historię.

— Mój pierwszy wyjazd z Kapelą Świętojańską był do Węgorzewa na „Kaziuczka”. Zostałam wówczas zaproszona, żeby po prostu pojechać i zagrać na koncercie. Miał to być jednorazowy wyjazd, ale jak pojechałam, to już później zostałam na dłużej... Na wyjeździe czułam się jak „pączek w maśle”, zespoliccy otoczyli mnie życzliwością, troską i uwagą. Dbali o to, żebym czuła się swojsko, komfortowo i żeby nigdy nie zabrakło dobrego humoru — wspomina kierowniczka.

TRADYCJA I ZMIANY

Przez 35 lat Kapela Świętojańska nieustannie się rozwijała. Zmieniał się skład zespołu — jedni odchodzili, pojawiali się nowi członkowie, którzy wnosili własne doświadczenia, pomysły i charakter.

9.>>

8.>>

Z biegiem lat ewoluował również repertuar. Obok tradycyjnych utworów pojawiały się nowe aranżacje, a kapela coraz częściej sięgała po różnorodne formy muzyczne, starając się zachować równowagę między tradycją a współczesnością.

Jest jednak coś, co przez te wszystkie lata pozostało niezmiennie — energia, podniosła atmosfera i radość ze wspólnego muzykowania.

Przez lata działalności przez kapelę przewinęło się już kilka pokoleń muzyków. Obecnie obok siebie spotykają się osoby, które pamiętają początki zespołu i ci, którzy dołączyli całkiem niedawno. Dzięki temu Kapela Świętojańska jest nie tylko zespołem muzycznym, ale także żywą historią naszej społeczności, w której tradycja przekazywana jest z pokolenia na pokolenie.

TRUDNIEJSZE MOMENTY I SIŁA LUDZI

Jak każdy zespół z tak długą historią, również Kapela Świętojańska miała trudniejsze okresy w swoim życiorysie.

Zdarzały się momenty, gdy zmieniał się skład, ktoś wyjeżdżał, ktoś decydował się zakończyć muzyczną przygodę, a czasem po prostu trudno było pogodzić próby i występy z obowiązkami zawodowymi oraz rodzinnymi. W czasach, gdy czas coraz częściej przeliczany jest na pieniądze, utrzymanie ludzi w zespole stanowi nie małe wyzwanie.

Mimo to zawsze znajdowali się ludzie, którym zależało i nadal zależy na dalszym istnieniu kapeli, którzy wkładali i wciąż wkładają wiele serca w jej działalność oraz rozwój.

— Myślę, że właśnie dzięki takim osobom udało się przezwyciężyć wszystkie trudności. Kapela Świętojańska to nie tylko próby i koncerty. To przyjaźnie, wspomnienia, wspólne wyjazdy i poczucie, że tworzymy coś ważnego. To sprawia, że mimo upływu lat i różnych życiowych zakrętów wciąż spotykamy się, gramy i z radością wychodzimy na scenę — opowiada Emilia Zdanowicz-Pečkienė.



Zespół stara się udowodnić, że tradycja może być żywa, radosna, nowoczesna i bliska współczesnemu człowiekowi

Kapela Świętojańska swoją działalność rozpoczęła 35 lat temu. Zespół został założony podczas Festynu „Kwiaty Polskie” w Niemenczynie.

TRADYCJA ŻYJE W LUDZIACH

Jak podkreśla przedstawicielka Kapeli Świętojańskiej, działalność zespołu to coś znacznie więcej niż wspólne muzykowanie. Każda osoba, która dołącza do kapeli, staje się częścią wspólnoty pielęgnującej pamięć o swoich korzeniach i dbającej o zachowanie dziedzictwa kulturowego Wileńszczyzny. Jednocześnie zespół stara się udowodnić, że tradycja nie musi być jedynie wspomnieniem przeszłości — może być żywa, radosna, nowoczesna i bliska współczesnemu człowiekowi.

Jak zaznacza nasza rozmówczyni, prawdziwe życie tradycji nie kryje się w archiwach ani na kartach książek, lecz przede wszystkim w ludziach. Spotkania przedstawicieli różnych pokoleń, rozmowy z osobami wykonującymi rozmaite zawody oraz kontakt z publicznością po koncertach pokazują, że kultura Wileńszczyzny nadal łączy ludzi i wzmacnia poczucie wspólnoty.

To wartość, którą członkowie Kapeli Świętojańskiej pragną przekazywać dalej — z szacunkiem dla przeszłości, ale także z otwartością na nowe pomysły i wyzwania.

MIĘDZY FOLKLOREM A NOWOCZESNOŚCIĄ

— Repertuar na przestrzeni lat zmieniał się. Z jednej strony staramy się pielęgnować tradycyjne pieśni i melodie Wileńszczyzny, z drugiej — nie boimy się sięgać po nowe utwory i poszukiwać świeżych form wyrazu. W ostatnich latach szczególnie owocnie układa się nasza współpraca z kompozytorem Rafałem Jackiewiczem oraz znanym wileńskim poetą Aleksandrem Śnieżką. Nad stroną wokalną zespołu czuwała natomiast profesjonalna trenerka wokalna Barbara Mieszkuniec. Przygotowując się do jubileuszu, mieliśmy również zaszczyt współpracować z maestro Zbigniewem Lewickim, który pomógł nam dopracować program artystyczny i spojrzeć na wykonywane utwory z innej perspektywy — podkreśla kierowniczką zespołu.

Po 35 latach działalności Kapela Świętojańska pozostaje jednym z najbardziej rozpoznawalnych ambasadorów polskiej kultury ludowej na Wileńszczyźnie. Jubileuszowy koncert będzie nie tylko podsumowaniem bogatej historii zespołu, ale także symbolicznym potwierdzeniem, że tradycja może skutecznie łączyć pokolenia i nadal znajdować swoje miejsce we współczesnym świecie. ■

Fot. Greta Lisica, Centrum Kultury w Niemenczynie

Odnowiony terminal odlotów na lotnisku w Wilnie będzie mógł obsłużyć 8 mln pasażerów

16 czerwca na lotnisku w Wilnie odbyło się otwarcie części zmodernizowanych pomieszczeń starego terminala odlotów. Miejsce, które przez dziesięciolecia służyło jako hala odpraw, stało się największą przestrzenią komercyjną na lotnisku.

„Większość pasażerów nie pozna dawnej hali odlotów. Podróżujący teraz będą mieli więcej miejsca, więcej przestrzeni, a także pojawi się tu więcej punktów handlowych. Dla lotniska nowa przestrzeń oznacza sprawniejsze zarządzanie ruchem pasażerskim, a dodatkowe przychody komercyjne pozwolą utrzymać konkurencyjność przy pozyskiwaniu nowych połączeń lotniczych. Cała strefa oczekiwania łącznie z nowym terminalem odlotów wybudowanym w ubiegłym roku będzie przygotowana do obsługi nawet 8 mln pasażerów rocznie” — podczas otwarcia odnowionych przestrzeni powiedział Simonas Bartkus, dyrektor Litewskich Portów Lotniczych (LTOU).

WZMACNIANIE KONKURENCYJNOŚCI MIASTA

Transformacja stołecznego lotniska rozpoczęła się na początku lutego 2025 r., po otwarciu nowego terminala odlotów. Do tego czasu pasażerów nadal obsługiwano w starym terminalu. W trakcie przebudowy unowocześniono prawie 10 tys. m kw. powierzchni starego terminala odlotów, z czego około 3 tys. m kw. zajmuje nowa przestrzeń VNO Plaza. Działają tu różne sklepy i lokale gastronomiczne, a także nowa, centralna strefa Duty Free.

Mer Wilna Valdas Benkunskas podkreślił, że teraz najważniejszym zadaniem pozostaje sprawna realizacja budowy nowego terminala przylotów o powierzchni 12,5 tys. m kw. Jego otwarcie planowane jest do końca 2028 r.

„Nowoczesne lotnisko oraz szeroka siatka połączeń bezpośrednich są niezbędne do podnoszenia konkurencyjności miasta. Dlatego Samorząd Miasta Wilna od wielu lat realizuje program wspierania połączeń bezpośrednich, który pomaga otwie-



Oficjalne otwarcie odnowionej przestrzeni. Wartość projektu przebudowy starego terminala odlotów wynosi 15 mln euro **Fot. Julius Kalinskas, ELTA**

rać nowe możliwości komunikacyjne i wzmacnia więzi miasta z najważniejszymi ośrodkami gospodarki, innowacji i biznesu” — zaznaczył Valdas Benkunskas.

NAJWIĘKSZY SKLEP DUTY-FREE W KRAJACH BAŁTYCKICH

Wartość całego projektu przebudowy wynosi 15 mln euro. Szacuje się, że przestrzeń handlowo-usługowa VNO Plaza będzie przynosić lotnisku około 10 mln euro przychodów rocznie.

Centralnym punktem VNO Plaza stał się największy w krajach bałtyckich sklep duty-free zarządzany przez niemiecką firmę Heinemann. Pasażerowie znajdą w nim nie tylko produkty wiodących światowych firm, ale również znacząco poszerzoną ofertę litewskich produktów. Nowy sklep zajmuje powierzchnię 1 300 m kw. W trakcie trwającej rok pierwszej fazy przebudowy całkowicie odnowiono nie tylko przestrzenie widoczne dla pasażerów, lecz także „niewidoczną” infrastrukturę: insta-

lacje wodociągowe, elektryczne, systemy wentylacji, ogrzewania, zabezpieczeń i nagłośnienia. Odnowiono również dach terminalu, dzięki czemu do wnętrza dociera więcej światła dziennego.

PONAD 2 MLN PASAŻERÓW W CIĄGU PIĘCIU MIESIĘCY

Do przestrzeni VNO Plaza przeniesiony został punkt kontroli granicznej Państwowej Służby Ochrony Granic (VSAT) dla pasażerów podróżujących do krajów spoza strefy Schengen. Dzięki temu podróż do tych państw będzie bardziej przejrzysta i wygodna, a kolejne etapy przebudowy zostaną skoncentrowane właśnie w tej części terminala. Do najważniejszych kierunków poza strefą Schengen należą m.in.: Wielka Brytania, Turcja, Egipt, Izrael oraz Zjednoczone Emiraty Arabskie. W ciągu pierwszych pięciu miesięcy tego roku lotnisko w Wilnie obsłużyło ponad 2 mln pasażerów, czyli niemal o 10 proc. więcej niż w analogicznym okresie 2025 r. ■

Opr. J.G. na podst. BNS

Programy wyborcze bez dezinformacji. Litwa idzie ku zmianom w kodeksie

Sejm dał zielone światło dalszemu procedowaniu zmian w Kodeksie Wyborczym. W zamysle Główna Komisja Wyborcza będzie mogła sprawdzać, czy programy wyborcze nie dezinformują. Padły także inne postulaty, dotyczące mniejszości narodowych.

DOPIERO POCZĄTEK DROGI

We wtorek 16 czerwca po orędziu prezydenta Republiki Litewskiej Gitanasa Nausėdy, Sejm RL zajął się projektem zmian w Kodeksie Wyborczym. Nie było to jeszcze ostateczne głosowanie, gdyż jako ustawa konstytucyjna projekt musi zebrać co najmniej 85 głosów poparcia i przejść bardziej skomplikowaną procedurę.

Nowe przepisy przyznałyby Głównej Komisji Wyborczej (VRK) prawo do oceny programów wyborczych pod kątem dezinformacji, informacji wprowadzających w błąd oraz treści sprzecznych z wartościami konstytucyjnymi lub interesami bezpieczeństwa narodowego. Jeśli VRK stwierdzi, że program lub jego część naruszają te wymagania, będzie mogła podjąć decyzję o jego niepublikowaniu i niedrukowaniu. Obecnie komisja nie ma ani uprawnień, ani obowiązku oceny treści programów wyborczych. Projekt poparło 69 posłów litewskiego Sejmu, czterech było przeciw, a 17 wstrzymało się od głosu.

SPRZECIW VĖGĖLĖ

Projekt wzbudził kontrowersje. Krytykujący inicjatywę poseł Ignas Vėgėlė wskazał na ryzyko nierównego traktowania kandydatów.

„Może się zdarzyć, że VRK wybierze programy, których kandydatów będzie kontrolować, a których nie. Do jednych będzie miała zastosowanie ustawa, a do innych nie. Informacje wprowadzające w błąd — nie wiadomo, co to znaczy” — zaznaczył Vėgėlė.

Druga ze zmian przewidzianych w projekcie dotyczy wy-



Litwa zaczyna iść ku nowelizacji Kodeksu Wyborczego

Fot. Marian Paluszkiwicz

mogów wobec członków komisji wyborczych. Proponuje się, by musieli oni posługiwać się językiem litewskim na poziomie określonym przez rząd. Obowiązujący Kodeks Wyborczy formułuje wobec nich wymagania ogólne, nie przewidując wymogu znajomości języka urzędowego. Zmiana ma — według autorów projektu — zapewnić sprawny przebieg wyborów i zagwarantować wyborcom prawo do informacji w języku państwowym.

Powodem jej wprowadzenia są problemy pojawiające się w praktyce oraz skargi wyborców.

Nowe przepisy miałyby wejść w życie 1 września bieżącego roku.

NARKIEWICZ CHCIAŁ POSZERZENIA VRK

Jednym ze sprawozdawców projektu był poseł Jarosław Narkiewicz z ramienia AWPL-ZChR. Zgłosił on dwie poprawki, obie odrzucone przez komitet. Pierwsza postulowała, by prawo de-

legowania przedstawicieli do Głównej Komisji Wyborczej miały wszystkie partie, które przekroczyły próg 5 proc. w wyborach sejmowych lub zdobyły mandat do Parlamentu Europejskiego.

Narkiewicz argumentował, że szersze reprezentowanie partii w komisji wyborczej przekłada się bezpośrednio na poziom demokracji.

Komitet odrzucił tę propozycję, wskazując na generowane przez nią dodatkowe koszty — rozszerzenie VRK z 17 do 24 członków — oraz na to, że projekt roboczy tej kwestii w ogóle nie obejmował (projekt roboczy obejmował kompetencje VRK, a nie dodatkowe punkty).

Narkiewicz postulował też, aby inaczej wyznaczać okręgi jednomandatowe — tak, żeby jak najmniej to szkodziło mniejszościom narodowym. Komitet odrzucił tę propozycję, wskazując, że wymagałoby to odrębnej regulacji ustawowej. ■

Opr. A.K. na podst. ELTA, LRS

Siódme orędzie prezydenta Nausėdy. „Cieszy obecny stan relacji z Polską”

Polska w dorocznym orędziu Gitanasa Nausėdy została wymieniona trzykrotnie. Prezydenta Litwy cieszą wspólne projekty infrastrukturalne oraz wojskowe.

Antoni Radczenko

Głowa litewskiego państwa nawiązała również do styczniowego spotkania prezydentów Polski i Ukrainy w Wilnie.

Zdaniem Matasa Baltrukevičiausa, analityka powiązanego z Wileńskim Instytutem Analizy Politycznej, w tegorocznym orędziu prezydent poruszył sporo tematów, ale znacznie mniej niż w latach poprzednich.

— Wcześniej była mowa o każdej dziedzinie i nieważne, czy prezydent ma nie wpływ, czy nie. Tych priorytetów było zbyt dużo. Nie wiadomo było, który z nich jest najważniejszy. Prezydent w tym roku skupił się na kwestiach bezpieczeństwa i polityki zagranicznej. To jest absolutnie naturalne, ponieważ te sprawy faktycznie leżą w gestii prezydenta i za które faktycznie odpowiada. Drugim, ważnym elementem, jest kwestia związana z korupcją. Warto zaznaczyć, że praworządność to jest również działka prezydenta. Przykładowo prezydent mianuje sędziów. Być może tego nie zauważamy, ale prezydent w tej dziedzinie naprawdę ma spore uprawnienia. Były też poruszone kwestie dotyczące wpływu danych czy ustawy o LRT. To były głośne sprawy i tego nie dało się ominąć — oświadczył „Kurierowi Wileńskiemu” analityk.

„POLOWANIE NA CZAROWNICE”

16 czerwca Gitanas Nausėda wygłosił w Sejmie tradycyjne, roczne orędzie. To było siódme jego orędzie. „Od pewnego czasu obserwujemy, jak łatwo wszelkie różnice zdań stają się pretekstem do publicznego »polowania na czarownice«. Jak szybko argumenty ustępują miejsca atakom personalnym, nieprzyzwoitym



Prezydent wygłosił siódme w swej karierze orędzie
Fot. Žygimantas Gedvila, ELTA

gestom i szyderstwom. Jak trudno staje się w przestrzeni publicznej przyznać nie tyle do błędu, ile do samej możliwości, że »swoj« może nie mieć racji, a »obcy« nie musi być kimś moralnie upadłym” — powiedział zebrany prezydent.

W dużym stopniu orędzie było poświęcone kwestiom bezpieczeństwa. Prezydent zaznaczył, że Litwa jest notorycznie atakowana przez wrogie siły. Przeciwno naszemu krajowi od wielu lat jest prowadzona wojna hybrydowa, na którą są wydawane ogromne pieniądze. „Żyjemy w czasach, gdy bezpośrednie zagrożenia militarne stają się coraz bardziej realne i już zaczynają zakłócać spokojne życie mieszkańców Litwy. Są one jednak jedynie wierzchołkiem góry lodowej, pod którą kryje się znacznie więcej wyzwań. Często znajdują się one tam, gdzie się ich nie spodziewamy i dokąd nawet nie kierujemy naszego spojrzenia” — oznajmił Gitanas Nausėda.

NOWA KOALICJA I CZERWONE LINIE

W swym sejmowym wystąpieniu prezydent nawiązał również do spraw aktualnych, jak wyciek danych z Centrum Rejestrów, oskarżenia o korupcję czołowych polityków, zamieszanie wokół ustawy o LRT oraz kształtowanie się nowej koalicji rządzącej. „Przed 10 dniami Litewska Partia Socjaldemokratyczna podjęła decyzję o ponownym przeformowaniu większości rządzącej. Powiem otwarcie: zajęło jej to zbyt dużo czasu. Przekroczono zbyt wiele czerwonych linii, do czary goryczy spadło zbyt wiele kropli, a zbyt dużo uwagi poświęcono tym, którzy dzielą społeczeństwo. Jednak decyzja została podjęta i stanowi ona bardzo ważny punkt odniesienia dla naszego państwa. Mindaugas Sinkevičius, lider Litewskiej Partii Socjaldemokratycznej, zdecydował się objąć stanowisko szefa rządu. Ta funkcja nie dotyczy sondaży ani korzystania z przychylności mediów, lecz **13.>>**

12.>>

wyjatkowej możliwości podejmowania decyzji, które będą miały wpływ na długofalową przyszłość Litwy” — podkreśliła głowa państwa.

NATO — NAJWIĘKSZE OSIĄGNIĘCIE

Nausėda zapewnił, że nadal ma pełne zaufanie do NATO. „Członkostwo w NATO jest bez wątpienia jednym z największych osiągnięć Litwy w tym stuleciu. Wierzę w NATO — to nie jest papierowy tygrys. Wierzę w artykuł 5. oraz w determinację naszych sojuszników, by przyczynić się do obrony Litwy. Jeszcze bardziej jednak wierzę, że będziemy na tyle silni, aby potrafić bronić się sami i skutecznie obronić własne państwo” — oznajmił prezydent.

— Agresja Kremla przeciwko Ukrainie spowodowała, że prezydent powrócił do korzeni, czyli do tego, do czego była powołana ta instytucja. W latach poprzednich Gitanas Nausėda i inni prezydenci rozumieli, że ich prerogatywa to bezpieczeństwo i polityka zagraniczna. Tym niemniej starali się w swych orędziach skupiać się na sprawach wewnętrznych, ponieważ tego oczekiwali obywatele. Teraz kwestie dotyczące polityki zagranicznej i bezpieczeństwa zajmują prawie połowę tekstu orędzia — podzielił się spostrzeżeniami analityk Matas Baltrukevičius.

TRÓJKĄT LUBELSKI W WILNIE

Podczas swego przemówienia głowa państwa podkreśliła, że zagrożenie ze wschodu spowodowało intensyfikację relacji z krajami Europy Północnej. Prezydent zaznaczył, że cieszą go również mocne więzi z Niemcami. Polska została wymieniona trzykrotnie.

„Szczególnie cieszy obecny stan relacji z Polską. Ścisłe współpracujemy, realizujemy wspólne projekty infrastrukturalne i związane z mobilnością wojskową, a także regularnie organizujemy dwustronne ćwiczenia wojskowe. W styczniu wraz z prezydentem Polski, Karolem Nawrockim,



Gitanas Nausėda zaznaczył, że rozmawiał z Karolem Nawrockim o wspólnej polsko-litewskiej wolnej strefie ekonomicznej **Fot. Marian Paluszkiwicz**

Podczas swego przemówienia głowa państwa podkreśliła, że zagrożenie ze wschodu spowodowało intensyfikację relacji z krajami Europy Północnej. Prezydent zaznaczył, że cieszą go również mocne więzi z Niemcami. Polska została wymieniona trzykrotnie.

omówiłem koncepcję utworzenia wspólnej, polsko-litewskiej wolnej strefy ekonomicznej w rejonie Łódzkiej i Suwałk, której wdrażanie zostało już dziś podjęte przez rządy obu państw” — oświadczył prezydent.

W swym orędziu nawiązał również do tegorocznego spotkania w Wilnie, które przypadło w rocznicę powstania styczniowego. „Cieszy mnie, że z okazji rocznicy Powstania Styczniowego 1863 roku spotkanie w ramach Trójkąta Lubelskiego odbyło się w Wilnie. Wzięli w nim udział zarówno prezydent Polski Karol Nawrocki oraz prezydent Ukrainy Wołodymyr Zełenski. Dla Litwy, podobnie jak dla całego regionu, niezwykle ważne jest, aby więź łącząca Warszawę i Kijów była jak najsilniejsza. Dlatego jesteśmy zainteresowani zapobieganiem nawet najmniej-

szym oznakom osłabienia tej relacji” — dodał Nausėda.

KWESTIA MIGRACJI

Prezydent zaznaczył, że ujemnych wskaźników demograficznych nie da się polepszyć tylko poprzez migrację. „Byłoby wielkim błędem oczekiwać, że niekontrolowana imigracja ukryje lub rozwiąże problemy demograficzne państwa. Niezależnie od okoliczności, Litwa musi pozostać krajem litewskim, zachowując swoją tożsamość narodową, język i kulturę” — podkreślił Gitanas Nausėda.

Zdaniem rozmówcy prezydent mówiąc o „litewkości Litwy” miał raczej na myśli litewskość w sensie obywatelskim, a nie etnicznym.

— Warto zaznaczyć, że jednak temu tematowi prezydent nie poświęcił zbyt dużo uwagi. Sądzę, że prezydent chciał zwrócić uwagę, że migracja na Litwie staje się problemem, że trzeba zaostrzać politykę migracyjną. Rozumiem, że pewne wypowiedzi mogą być różnie interpretowane. Warto takich zwrotów nie używać. Tym niemniej sądzą, że prezydent miał na myśli obywatelstwo, a nie narodowość — oświadczył Matas Baltrukevičius. ■

Edukacja finansowa i przedsiębiorczość dla najmłodszych w Wilnie

Stołeczny samorząd we współpracy z organizacją pozarządową Lietuvos Junior Achievement (LJA) dążą do rozszerzenia edukacji finansowej na klasy początkowe.

Justyna Giedrojć

Celem jest realizacja ambitnego planu – w ciągu najbliższych trzech lat dotrzeć do każdego ucznia klas początkowych w Wilnie, wzmacniając jego umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i świadomości finansowej.

— Łącznie ponad 300 nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej w Wilnie zostało przygotowanych do pracy z programami LJA z zakresu edukacji finansowej i przedsiębiorczości. Każda klasa średnio liczy 24 uczniów, więc można oszacować, ilu uczniów w klasach początkowych może uczyć się tego przedmiotu — komentuje dla „Kuriera Wileńskiego” Jūratė Raudoniūtė, dyrektorka administracji i programów LJA, największej na Litwie organizacji pozarządowej rozwijającej wiedzę finansową oraz przedsiębiorczość wśród uczniów.

ZDROWE RELACJE Z PIENIĘDZMI

„Edukacja finansowa nie jest już tematem istotnym wyłącznie dla dorosłych. To jedna z kluczowych umiejętności, która pomaga dziecku podejmować odpowiedzialne decyzje, uczy samodzielności i kształtuje zdrowe relacje z pieniędzmi. Im wcześniej uczniowie dowiedzą się, jak funkcjonują biznes, konsumpcja i gospodarka, tym lepiej przygotowane do wyzwań świata będą przyszłe pokolenia. Wcześniej takich praktycznych zajęć bardzo brakowało w szkołach. Cieszę się, że podejście zmienia się i dzięki organizacji Lietuvos Junior Achievement możemy zobaczyć, jak wiele wartościowych i pomysłowych idei biznesowych powstaje już w szkolnych ławach” — zapowiada wicemerc Wilna Vytautas Mitalas.

Programy kształcenia finansowego i przedsiębiorczości LJA dla najmłodszych uczniów są two-



LJA ma dążyć do zapewnienia wszystkim uczniom klas początkowych na Litwie możliwości nauki przedsiębiorczości i edukacji finansowej

Pedagodzy uczą się, jak metodycznie integrować programy z procesem nauczania, stosować praktyczne metody dydaktyczne oraz kreatywnie rozwijać umiejętności przedsiębiorcze w klasie.

zione w oparciu o zasadę, że najważniejsze kompetencje życiowe należy rozwijać jak najwcześniej — od pierwszych lat w szkole.

— Dzieci poprzez działanie same doświadczają, jak realizowane są w praktyce decyzje, odpowiedzialność, planowanie czy współpraca. Przykładowo uczniowie planują budżet klasowej imprezy, dyskutują o podziale ograniczonych zasobów oraz tworzą pomysły na konkretne produkty lub usługi. Edukację finansową i przedsiębiorczość należy rozwijać już od pierwszych lat nauki szkolnej, ponieważ właśnie wtedy kształtuje się stosunek dzieci do pieniędzy, odpowiedzialności, wyborów i współpracy. Tę

zmianę możemy osiągnąć jedynie wspólnym wysiłkiem. Bardzo ważne jest wsparcie dyrektorów szkół, jednak najważniejszą osobą w klasie pozostaje nauczyciel. To właśnie on, poprzez praktyczne doświadczenia, pomaga dzieciom poznawać realny świat, uczyć się rozwiązywania problemów, pracy zespołowej oraz odważnego rozwiązywania własnych pomysłów — podkreśla Jūratė Raudoniūtė.

DZIECI STAJĄ SIĘ BARDZIEJ SAMODZIELNE

Nauczyciele zauważają, że edukacja finansowa i przedsiębiorczość wzmacniają nie tylko wiedzę ekonomiczną, lecz także ogólne możliwości rozwojowe uczniów. Dzieci stają się bardziej samodzielne, odważniej wyrażają swoje opinie, lepiej współpracują, odpowiedzialniej podejmują decyzje i aktywniej uczestniczą w procesie nauki. Są to umiejętności ważne nie tylko w szkole — stanowią fundament przyszłego życia, pracy za-

15.>>

14.>>

wodowej i postawy obywatelskiej. Wczesna edukacja finansowa pomaga również kształtować zdrowe nawyki finansowe, które pozostają z człowiekiem w dorosłym życiu.

Aby innowacyjne programy edukacji finansowej oraz przedsiębiorczości mogły dotrzeć do jak największej liczby uczniów, LJA organizuje szkolenia dla nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej. Pedagodzy uczą się, jak metodycznie integrować programy z procesem nauczania, stosować praktyczne metody dydaktyczne oraz kreatywnie rozwijać umiejętności przedsiębiorcze w klasie. Dla skutecznej realizacji edukacji finansowej bardzo istotne jest wsparcie dyrektorów szkół i całej społeczności szkolnej. Coraz częściej takie inicjatywy wspierają również rodzice, którzy dostrzegają, że dzieci uczą się praktycznych umiejętności przydatnych w codziennym życiu.

— Szkoły wybierają różne modele: wyznaczenie dedykowanej, osobnej lekcji lub integracja treści z innymi przedmiotami. Istnieją również modele, w których w szkole pracuje osobny nauczyciel edukacji finansowej i przedsiębiorczości dla klas początkowych uczący kilka klas. Decyzje są podejmowane samodzielnie przez szkoły. LJA opowiada się za wprowadzeniem osobnej lekcji do planu zajęć klas początkowych, ponieważ wierzymy, że edukacja finansowa i przedsiębiorczość to dziedziny, które mają pozytywny wpływ na ogólny rozwój akademicki uczniów oraz rozwijają kompetencje ważne dla rozwoju osobowości. W tym celu, wspólnie z Devbridge Foundation, rozpoczęliśmy w całej Litwie inicjatywę „LJA pamoka”, zachęcając szkoły do wprowadzenia osobnej lekcji w edukacji wczesnoszkolnej. Już 11 szkół na Litwie dołączyło do inicjatywy, niektóre wcześniej zrobiły to samodzielnie. Wierzymy, że ruch będzie się rozwijał, ponieważ edukacja finansowa, której uczą się uczniowie klas początkowych w naszych programach poprzez praktyczne doświadczenia, jest



Wczesna edukacja finansowa pomaga kształtować zdrowe nawyki, które pozostają z człowiekiem w dorosłym życiu

— Dzieci poprzez działanie same doświadczają, jak realizowane są w praktyce decyzje, odpowiedzialność, planowanie czy współpraca. Przykładowo uczniowie planują budżet klasowej imprezy, dyskutują o podziale ograniczonych zasobów oraz tworzą pomysły na konkretne produkty lub usługi — podkreśla Jūratė Raudoniūtė.

niezwykle ważna dla ich przyszłości — podkreśla Jūratė Raudoniūtė.

NAUCZANIE OPIERA SIĘ NA PRAKTYCZNYCH DOŚWIADCZENIACH

Programy LJA mogą być integrowane z różnymi przedmiotami szkolnymi, takimi jak: edukacja społeczna, matematyka, przyroda czy godziny wychowawcze.

— Praktyka pokazuje jednak, że największe efekty osiąga się wtedy, gdy w planie zajęć pojawia się osobna, regularna lekcja edukacji finansowej i przedsiębiorczości prowadzona przez odpowiednio przygotowanego nauczyciela. Dzięki temu proces nauczania staje się bardziej systematyczny,

a dzieci mają możliwość regularnej nauki poprzez praktyczne doświadczenia. Z pewnym opóźnieniem, ale edukacja finansowa została włączona do programów nauczania ogólnego dla klas początkowych w 2023 r. — wyjaśnia rozmówczyni.

LJA dąży do zapewnienia wszystkim uczniom klas początkowych na Litwie możliwość nauki przedsiębiorczości i edukacji finansowej poprzez praktyczne doświadczenia.

— Wierzymy w progresywność edukacji, czyli w to, że uczniowie są konsekwentnie rozwijani od przedszkolnej do dwunastej klasy. W tym celu stworzone są nasze programy, w których nauczanie opiera się na praktycznych doświadczeniach, a zdolności uczniów są systematycznie rozwijane. Wierzymy, że Wilno może stać się miastem przełomowym, w którym już w przyszłym roku wszyscy uczniowie klas początkowych będą uczyć się edukacji finansowej i przedsiębiorczości — podkreśla dyrektorka administracji i programów LJA.

Obecnie lekcje edukacji finansowej w Wilnie są prowadzone dla 4 823 uczniów klas początkowych. W celu dalszego wdrażania lekcji w szkołach podstawowych, Samorząd Miasta Wilna przeznaczył dla placówek oświatowych dodatkowe finansowanie. ■

Fot. Marian Paluszkiwicz

Matura z historii. Waldemar Szełkowski o zmianach, wyzwaniach i przygotowaniach maturzystów

Rozmawiała Ilona Lewandowska

16 czerwca maturzyści na Litwie zdawali historię. W rozmowie z Waldemarem Szełkowskim, nauczycielem z Gimnazjum im. Józefa Kraszewskiego, pytamy, jak wygląda przygotowanie uczniów do egzaminu, jakie wyzwania niesie litewska podstawa programowa, jak łączyć perspektywę polską i litewską oraz dlaczego — mimo wysokiego poziomu trudności — tak wielu maturzystów wybiera właśnie historię.

Ilona Lewandowska: Historia na maturze jest egzaminem do wyboru i od lat należy do najchętniej wybieranych przedmiotów. Jak wielu Pana uczniów wybiera ten przedmiot? Co nimi kieruje?

Waldemar Szełkowski: Wśród moich uczniów historię na maturze zdaje co roku całkiem sporo osób — zwykle między 10 a 15 w grupie. To naprawdę dużo, biorąc pod uwagę, że jest to egzamin dodatkowy i jeden z trudniejszych. Rzadko zdarza się, by ktoś wybierał historię tylko dlatego, że ją lubi. Oczywiście są takie przypadki, ale w III i IV klasie gimnazjum młodzież myśli już przede wszystkim o przyszłości. Wybierają przedmioty, które będą im potrzebne na studiach: prawo, administrację, ekonomię, kierunki społeczne, a także zawody mundurowe — jak policja, wojsko, służba celna. Uczniowie mają oczywiście wybór, zamiast historii mogą zdawać choćby geografię. I tu właśnie jest ten moment, kiedy na decyzję wpływają zainteresowania, zdobyta wcześniej wiedza.

Egzamin maturalny i program nauczania uległy w ostatnich latach wielu zmianom. Jak Pan je ocenia?

Bardzo pozytywnie oceniam wprowadzenie pierwszej części egzaminu w III klasie gimnazjum. To zmusza uczniów do systematycznej pracy i często uświadamia im,



Nie chciałbym, by egzamin z historii w praktyce stał się kolejnym egzaminem z litewskiego — mówi Waldemar Szełkowski

Dlatego mówię uczniom: w ikonografii lepiej sięgać po sprawdzone źródła, niekoniecznie musi to być podręcznik, ale już np. Wikipedia będzie bardziej wiarygodna niż AI, a baza dostępnych obrazów jest tam naprawdę duża.

gdzie mają braki. Część pierwsza jest elektroniczna, trwa 90 min. i daje 40 pkt. Część druga — odbywa się w IV klasie, pozwala zdobyć 60 pkt. Całość jest więc rozłożona na dwa lata, co, moim zdaniem, jest rozsądne.

Jeśli chodzi o zmiany programowe, to największą rewolucją jest odejście od nauczania chronologicznego. Zamiast „od starożytności do współczesności” w dwóch ostatnich latach nauczania pracujemy nad dużymi problemami historycznymi, które analizujemy przez wszystkie epoki. Główne osie tematyczne to: państwowość, kultura oraz relacja człowieka ze środowiskiem.

Choć może to dziwić, dla uczniów najtrudniejsze bywają pytania

dotyczące kultury. Maturzysta musi znać nie tylko epoki i style, ale także twórców — architektów, malarzy, reżyserów. Nie tylko ich twórczość, ale także życiorysy, np. ich związki z konkretnymi miejscami. To ogrom materiału, a jednocześnie część egzaminu, która często decyduje o wyniku. Osobiście nie uważam, że tak bardzo rozbudowany zakres materiału w obszarze kultury jest słuszną decyzją. Ta wiedza jest ważna, ale nie zapominajmy, że mamy w szkole ograniczony czas i przekazujemy ją kosztem czegoś innego. Wydaje mi się, w obecnej sytuacji zagadnienia dotyczące geopolityki powinny być bardziej eksponowane.

Wciąż otwartą kwestią pozostaje esej historyczny. Wiemy, że ma zostać wprowadzony w kolejnych latach, prawdopodobnie od 2029 r. Mam co do tego mieszane uczucia. Wiedza historyczna nie zawsze idzie w parze z umiejętnością pisania dłuższych, logicznych tekstów. A esej wymaga nie tylko wiedzy, lecz także warsztatu pisarskiego. Nie chciałbym, by egzamin z historii w praktyce stał się kolejnym egzaminem z litewskiego.

17.>>

16.>>

Co Pan radzi swoim uczniom, którzy przygotowują się do egzaminu z historii?

Przede wszystkim — dużo czytać. Historia to przedmiot, którego nie da się wyuczyć w tydzień. Trzeba rozumieć procesy, zależności, przyczyny i skutki. Bardzo ważna jest umiejętność analizy źródeł, bo w części drugiej egzaminu to właśnie ona przynosi najwięcej punktów. Uczniowie muszą nauczyć się oddzielać fakty od interpretacji, porównywać różne perspektywy, wyciągać wnioski. To nie jest łatwe, ale jest kluczowe. Często powtarzam, że analiza źródeł to nie streszczenie — to umiejętność odczytania kontekstu, intencji autora, wiarygodności dokumentu. Kolejną, bardzo ważną dla mnie sprawą jest praca z mapą. Dobra znajomość mapy jest bardzo pomocna i to kolejna umiejętność, na którą pracuje się przez długi czas. Warto również ćwiczyć swoją orientację w czasie. Daty są konieczne nie po to, by je znać, ale po to, by konkretne wydarzenia, zjawiska czy osoby umieścić w danej epoce, danym kontekście.

Czy znajomość historii Polski pomaga w zdaniu matury na Litwie?

Może pomóc, ale może też przeszkadzać. Pomaga, bo w języku polskim mamy ogromną literaturę historyczną, łatwo znaleźć dodat-

kowe informacje. Przeszkadzać może natomiast różnica interpretacji. Mówimy o tych samych faktach, ale inaczej je oceniamy. Dotyczy to nie tylko wydarzeń XX w., gdzie ta różnica interpretacji wydaje się oczywista. Klasyczny przykład to umowa kiejdańska — w Polsce często mówi się o „zdradzie”, podczas gdy litewska historiografia widzi w niej próbę ratowania państwowości Wielkiego Księstwa Litewskiego. Nieporadną wprowadzicie, ale próbę. Dlatego uczę młodzież, że fakty są te same, ale interpretacje mogą być różne. I że dojrzałość historyczna polega na umiejętności zrozumienia obu stron.

A nowe technologie? Pomagają czy przeszkadzają w nauce historii?

Technologie są narzędziem — mogą pomóc, ale mogą też zaszkodzić. Sztuczna inteligencja jest świetna do szybkiego zebrania informacji, do powtórek, do porządkowania materiału. Natomiast w przypadku obrazów trzeba być bardzo ostrożnym. Generowane grafiki często zawierają nieścisłości, które mogą wprowadzać w błąd. Dlatego mówię uczniom: w ikonografii lepiej sięgać po sprawdzone źródła, niekoniecznie musi to być podręcznik, ale już np. Wikipedia będzie bardziej wiary-

godna niż AI, a baza dostępnych obrazów jest tam naprawdę duża.

Pomimo tak dużego obciążenia programem w Gimnazjum im. J. I. Kraszewskiego stale realizowane są historyczne projekty, które angażują młodzież. Jak udaje się Panu to pogodzić?

Staram się zainteresować historią poprzez takie inicjatywy w młodszych klasach. W takie projekty angażują się przede wszystkim klasy 5-8 i I i II klasy gimnazjum. Ostatnio w naszym gimnazjum odbyły się uczniowskie warsztaty filmowe, w których wzięli udział zarówno uczniowie naszej szkoły, jak i goście z Polski — młodzież z Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki. Uczestnicy przygotowywali krótkie filmy o tematyce historycznej. Powstały produkcje poświęcone m.in. walkom z Krzyżakami, powstaniu styczniowemu, Bitwie Warszawskiej, wojnie obronnej 1939 r., działalności Armii Krajowej oraz losom zesłańców. Dobrze im poszło i myślę, że tego rodzaju inicjatywy są świetne dla rozbudzenia zainteresowania historią.

Niestety, w starszych klasach nie ma już na to czasu. Tak naprawdę, już w II klasie gimnazjum poważnie zaczynamy rozmawiać o egzaminie, mierzyć swoje siły w tym obszarze. W III klasie rok szkolny rozpoczynamy od poważnej rozmowy, w której uczniowie deklarują, jakie mają plany i czy chcą zdawać egzamin z historii. Potem, niestety, nie ma już czasu na ciekawe dygresje.

Mówiliśmy już o liczbie wybierających maturę z historii. Czy to zainteresowanie przedmiotem trwa dalej? Jak wielu Pana uczniów zdecydowało się na studia historyczne?

Nie liczyłem, ale wydaje mi się, że około 10 osób. Nie wszyscy po studiach zdecydowali się na pracę jako historycy, ale rzeczywiście dla części moich uczniów zainteresowanie historią jako nauką nie zakończyło się wraz z egzaminem maturalnym, co bardzo mnie cieszy. ■

Fot. Marian Paluszkiewicz



Uczyć się warto nie tylko w klasie. W szkole stale realizowane są historyczne projekty, które angażują młodzież

El Niño wraca, strasząc upałami, suszami i wzrostem cen żywności

Honorata Adamowicz

Choć jego źródło znajduje się tysiące kilometrów od Europy, skutki mogą odczuć mieszkańcy całego świata — od rekordowych upałów i susz po wzrost cen żywności. Eksperci przewidują, że największy wpływ tego fenomenu będzie widoczny pod koniec roku i w 2027 r.

— Zjawisko El Niño ma wpływ zarówno na świat, jak i na Litwę, choć w naszym regionie jego oddziaływanie jest zwykle pośrednie. El Niño powstaje w centralnej i wschodniej części Oceanu Spokojnego, gdy temperatura wód powierzchniowych wzrasta, a więc tam zwykle pasaty słabną. W efekcie rozległe obszary Pacyfiku stają się cieplejsze niż zwykle, co wpływa na procesy atmosferyczne na całym świecie. Dlatego w latach występowania El Niño średnia globalna temperatura powietrza jest zazwyczaj wyższa od normy, a nierzadko notowane są także rekordy ciepła — zauważa w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” klimatolog dr Donatas Valiukas.

DALEKO OD PACYFIKU, ALE NIE POZA ZASIĘGIEM SKUTKÓW

Wzrost temperatury oceanu oraz zmiany w cyrkulacji atmosferycznej powodują znaczące zmiany pogodowe w różnych częściach świata. Na przykład w Indonezji i Australii częściej występują fale upałów, susze i pożary lasów. Z kolei w zachodniej części Ameryki Południowej, szczególnie w Peru, obserwuje się wzrost ilości opadów oraz częstsze powodzie.

Litwa znajduje się daleko od Oceanu Spokojnego, dlatego bezpośredni wpływ El Niño na pogodę w naszym kraju jest ograniczony. Na klimat naszego regionu większy wpływ mają procesy zachodzące nad Atlantykiem oraz w Arktyce, które często dominują nad oddziaływaniem El Niño. Z tego powodu nie ma wyraźnej i stałej za-

El Niño, jedno z najpotężniejszych zjawisk klimatycznych na Ziemi, ponownie nabiera siły. Według szacunków naukowców, w tym roku może najsilniejszym tego typu zjawiskiem od 140 lat.



Tego lata na Litwie nie należy jeszcze oczekiwać silnego wpływu El Niño, uspokaja klimatolog **Fot. Marian Paluszkiwicz**

leżności między występowaniem tego zjawiska a konkretnymi warunkami pogodowymi na Litwie.

— Nie oznacza to jednak, że El Niño nie ma dla nas znaczenia. Jest to zjawisko globalne, którego skutki wykraczają daleko poza kwestie pogodowe. Współczesna gospodarka światowa jest silnie powiązana, dlatego problemy klimatyczne w jednym regionie szybko wpływają na sytuację w innych częściach świata. Susze, powodzie czy straty w rolnictwie w Ameryce Południowej, Azji lub Australii mogą oddziaływać na światowy handel produktami rolnymi, takimi jak kawa, cukier, kakao czy zboża. W konsekwencji prowadzi to do wzrostu cen i znaczących strat gospodarczych w skali globalnej — podkreśla Valiukas.

Eksperci zwracają uwagę, że we współczesnym świecie skutki ekstremalnych zjawisk pogodowych nie kończą się na granicach państw. Problemy z produkcją żywności w jednym regionie mogą bardzo szybko przełożyć się na ceny produktów na sklepowych półkach po drugiej stronie globu.

NAJSILNIEJSZY WPŁYW DOPIERO PRZED NAMI

Mimo rosnącego zainteresowania zjawiskiem, eksperci uspokajają, że jego skutki nie będą odczuwalne od razu.

Jak wyjaśnia Gytis Valiukas, El Niño znajduje się dopiero we wczesnej fazie rozwoju, a jego pełny wpływ na klimat ujawni się dopiero za kilka miesięcy.

— Jeśli chodzi o bieżący rok, El Niño dopiero zaczyna się formować. Na obecnym etapie jego wpływ nie będzie jeszcze szczególnie wyraźny. Według prognoz zjawisko osiągnie pełną siłę pod koniec roku, dlatego jego większe skutki dla światowego klimatu będą odczuwalne przede wszystkim pod koniec tego roku oraz w przyszłym roku. Oznacza to, że latem nie należy jeszcze oczekiwać silnego wpływu El Niño. Najważniejsze konsekwencje tego zjawiska ujawnią się raczej w późniejszym okresie — prognozuje klimatolog. ■

Alimentacyjni dłużnicy a przywileje rodzicielskie. „To było pytanie o sprawiedliwość”

Honorata Adamowicz

Czy rodzic, który latami nie płaci alimentów i nie uczestniczy w życiu swego dziecka, powinien korzystać z przywilejów przysługujących matkom i ojcom, na przykład z dni ojcowskich (lit. tėvadieniai)?

To pytanie wywołało w Sejmie burzliwą debatę w czasie, gdy trwają prace nad zaostrzeniem sankcji wobec osób uchylających się od obowiązku alimentacyjnego.

— To nie był nasz postulat. To było pytanie, które zadała jedna z matek. Pytanie o sprawiedliwość — podkreśla w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Viktorija Solovej, przedstawicielka Stowarzyszenia na rzecz Zapewnienia Utrzymania Dziecka.

Jej zdaniem problem jest znacznie szerszy niż sama kwestia dni ojcowskich. Chodzi o system, który — jak twierdzi — wciąż bardziej chroni dłużników alimentacyjnych niż dzieci, którym należą się środki na utrzymanie.

— Wszyscy patrzą na pieczętkę w dokumentach. Jest wpisany jako ojciec, ma dzieci, więc automatycznie przysługują mu określone prawa. Nikt nie pyta, czy rzeczywiście uczestniczy w wychowaniu dziecka i czy wywiązuje się z podstawowego obowiązku, jakim jest jego utrzymanie. W centrum całej dyskusji powinno znaleźć się jedno pytanie: kto jest najważniejszy — dziecko czy rodzic, który od lat ignoruje swoje obowiązki? Najpierw są prawa dziecka, potem prawa rodzica, który je wychowuje. Dopiero na końcu prawa osoby, która nie płaci alimentów i nie bierze odpowiedzialności za własne dziecko — podkreśla rozmówczyni.

TYSIĄCE SAMOTNYCH MATEK

Skala problemu jest ogromna. Według danych przywoływanych przez stowarzyszenie, na Litwie zarejestrowanych jest około 47 tys. dłużników alimentacyjnych. Zdecydowaną większość stanowią mężczyźni. Jednocześnie ciężar dochodzenia



Najpierw są prawa dziecka, a potem prawa rodzica, który je wychowuje — podkreśla rozmówczyni **Fot. Marian Paluszkiewicz**

należnych pieniędzy niemal zawsze spada na matki.

— Kobieta musi być jednocześnie matką, prawnikiem, detektywem, urzędnikiem i komornikiem. Sama zbiera dokumenty, sama walczy w sądach, sama chodzi po instytucjach. Państwo praktycznie pozostawia ją samą sobie — zauważa Solovej.

Jak twierdzi, wiele kobiet rezygnuje z walki lub odwołuje ją latami. Powód? Strach przed eskalacją konfliktu i kosztami.

— Kiedy matka rozpoczyna działania prawne, bardzo często spotyka się z odwetem. Pojawiają się kolejne sprawy sądowe, wnioski do instytucji, żądania kontaktów z dzieckiem. To forma nacisku, z którą wiele kobiet nie potrafi sobie poradzić bez wsparcia prawnego — podkreśla Solovej.

SPOSÓB DZIAŁANIA INSTYTUCJI

Największe kontrowersje budzi jednak sposób działania instytucji. Stowarzyszenie alarmuje, że regularnie otrzymuje zgłoszenia od kobiet, którym odmówiono wszczęcia postępowania wobec rodzica uchylającego się od płacenia alimentów.

— Policja często nawet nie sprawdza dokładnie sytuacji majątkowej takiej

osoby. Wystarczy rozmowa telefoniczna i deklaracja, że nie ma pieniędzy. Tymczasem ten sam człowiek prowadzi normalne życie, jeździ samochodem, utrzymuje nową rodzinę i funkcjonuje bez większych problemów — tłumaczy Viktorija Solovej.

W praktyce oznacza to, że zasądzone przez sąd alimenty pozostają jedynie zapisem na papierze.

— Jeżeli ktoś przez pięć lat kupił dziecku dwa prezenty, bywa to przedstawiane jako dowód, że „w miarę możliwości” uczestniczy w jego utrzymaniu. To absurd. Sąd określił konkretną kwotę alimentów i to ona powinna być płaconą — podkreśla rozmówczyni. Aktywiści wskazują, że skuteczniejsze rozwiązania funkcjonują już w krajach sąsiednich. Na Łotwie działa specjalny fundusz gwarancyjny, który przejmuje ciężar dochodzenia należności. Jeżeli rodzic nie płaci alimentów przez trzy miesiące, sprawą zajmuje się państwo. Jedną z sankcji stosowanych od 2014 r. jest ograniczenie prawa jazdy dłużnikom alimentacyjnym. — Tam państwo mówi jasno: nie utrzymujesz dziecka, ponosisz konsekwencje. U nas cały ciężar walki nadal spoczywa na matce — mówi rozmówczyni. ■

Wilno chce większego bezpieczeństwa dzieci. Do przedszkoli wchodzi zmiany

Przedszkola doświadczą sporych zmian, które dotkną też rodziców, choć wygoda ma pozostać nienaruszona. Wilno wdraża jednolity standard dla wszystkich placówek — po raz pierwszy w swojej historii. Poznaliśmy założenia zmian.

Firma Vilniaus vystymo kompanija (VVK), działająca na zlecenie Samorządu Miasta Wilna, realizuje projekt modernizacji systemów ochrony w stołecznych przedszkolach. Celem jest zwiększenie bezpieczeństwa dzieci i pracowników oraz usprawnienie zarządzania placówkami.

Dotychczas rozwiązania stosowane w przedszkolach były rozproszone i różniły się w zależności od placówki. Najczęściej bezpieczeństwo zapewniały nocne patrole, a jedynie część obiektów była objęta monitoringiem.

Teraz w wileńskich przedszkolach mają pojawić się kamery monitoringu, elektroniczna kontrola dostępu, przyciski alarmowe i nowoczesne systemy przeciwpożarowe. Samorząd miasta po raz pierwszy wdraża jednolity standard bezpieczeństwa obejmujący wszystkie placówki miasta.

OGRANICZONY ZASIĘG MONITORINGU

Nowy model zakłada całodobowe funkcjonowanie zintegrowanych systemów bezpieczeństwa.

System umożliwi szybką reakcję na potencjalne zagrożenia i natychmiastowe wezwanie patroli interwencyjnych. Dodatkowo każdego wieczoru teren przedszkoli mają kontrolować pracownicy ochrony.

Dostęp do budynków i ich pomieszczeń będzie odbywał się za pomocą kart, breloków lub innych elektronicznych uprawnień. Rozwiązanie pozwoli na dokładniejsze monitorowanie osób wchodzących na teren placówek, przy jednoczesnym zachowaniu wygody dla rodziców i pracowników.

„Naszym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa najmłodszym mieszkańcom Wilna. Chcemy, aby rodzice i pracownicy przedszkoli czuli się spokojni, a dzieci dorastały w bezpiecznym otoczeniu. Dlatego konsekwentnie inwestujemy w rozwiązania, które zapew-



Nowe systemy bezpieczeństwa mają zwiększyć ochronę dzieci i pracowników w wileńskich przedszkolach **Fot. Marian Paluszkiwicz**

niąją nie tylko reagowanie na incydenty, ale także ich codzienną prewencję” — powiedział Valdas Benkuskas, mer Wilna.

Całość obsługi technicznej i konserwacji urządzeń przejmie dostawca usług, co ograniczy obowiązki administracyjne dyrekcji przedszkoli.

PIERWSZE WDROŻENIA JUŻ DZIAŁAJĄ

Nowoczesne rozwiązania zostały już wdrożone w siedmiu przedszkolach w dzielnicy Szeszkinia.

Do końca 2026 r. systemy bezpieczeństwa trafią również do kolejnych placówek: 10 przedszkoli w dzielnicy Żyrmuny, trzech w Grzegorzewie, 11 w Leszczyńsiakach oraz ośmiu na Starówce i na Rossie.

„Pierwsze konsultacje rynkowe dotyczące zakupu usług ochroniarskich dla przedszkoli w Wilnie zorganizowałem dwa lata temu. Wtedy, przedstawiając przyszłe zmiany dyrektorom przedszkoli, nie zabrakło ani niepokoju, ani najróżniejszych pytań” — powiedziała Donalda Meizelytė, wicemercer Wilna.

„Dziś dyrektorzy przedszkoli rozumieją już korzyści płynące z tej zmiany i sami pytają, kiedy system ochrony zostanie zainstalowany w ich placówkach” — dodała.

VVK CENTRALIZUJE OBSŁUGĘ PLACÓWEK

Od jesieni ubiegłego roku Vilniaus vystymo kompanija pełni funkcję centralnego operatora usług administracyjnych dla stołecznych placówek edukacyjnych.

Spółka odpowiada za organizację usług ochrony, sprzątnięcia i utrzymania terenów szkół oraz przedszkoli. Według władz miasta scentralizowany model pozwala ograniczyć obciążenia administracyjne oraz ujednoczyć standardy bezpieczeństwa.

Do końca 2026 r. usługi ochroniarskie i systemy bezpieczeństwa mają zostać wdrożone w 62 placówkach oświatowych. Jednocześnie usługi sprzątnięcia będą zamawiane w 12 budynkach szkolnych. ■

Opr. J. B. na podst. inf. VVK

Teatr, wyobraźnia i przyjaźń – półkolonie „Ania z Zielonego Wzgórza” wracają na Antokol!

Już po raz trzeci dzieci będą mogły przeżyć niezapomnianą wakacyjną przygodę podczas półkolonii teatralnych SOL ORIENS inspirowanych ponadczasową historią „Ani z Zielonego Wzgórza”.

W dniach 20-24 lipca, w godzinach od 8:00 do 17:00, malowniczy Antokol zamieni się w miejsce pełne twórczej energii, śmiechu, przyjaźni i teatralnej magii.

Półkolonie skierowane są do dzieci w wieku 7-10 lat i stanowią wyjątkową propozycję dla rodziców, którzy chcą, aby ich pociechy spędziły wakacje nie tylko aktywnie, ale również rozwijając swoje talenty, pewność siebie i umiejętności społeczne.

WIĘCEJ NIŻ TEATR

Program półkolonii został przygotowany tak, aby każde dziecko mogło odkryć swój potencjał. Uczestnicy będą rozwijać umiejętności aktorskie, ćwiczyć dykcję, głos i ruch sceniczny, poznawać tajniki improwizacji oraz uczyć się współpracy w grupie. Poprzez elementy dramaterapii dzieci będą także poznawać własne emocje, uczyć się je rozumieć i wyrażać, co pomaga budować poczucie bezpieczeństwa i redukować stres.

„Teatr to nie tylko scena. To miejsce, gdzie dzieci uczą się odwagi, empatii, komunikacji i wiary we własne możliwości. Chcemy stworzyć przestrzeń, w której każde dziecko poczuje się ważne i będzie mogło rozwijać się poprzez twórczą zabawę” – podkreślają organizatorzy.

KREATYWNOŚĆ BEZ GRANIC

Podczas pięciu dni półkolonii uczestnicy przeniosą się do świata wyobraźni i opowieści. Będą tworzyć własne postacie, przygotowywać scenki teatralne, a także samodzielnie wykonać lalki teatralne, które po zakończeniu projektu zabiorą do domu jako wyjątkową pamiątkę.

Nie zabraknie również elementów edukacyjnych. Dzieci wezmą udział w zajęciach muzealnych, podczas których będą rozwijać znajomość języka



! Fot. organizatorzy

litewskiego poprzez atrakcyjne i angażujące formy nauki.

FINAŁOWY POKAZ DLA RODZICÓW

Kulminacyjnym punktem półkolonii będzie wspólnie przygotowany spektakl inspirowany przygodami Ani Shirley. Młodzi artyści zaprezentują swoje umiejętności podczas wyjątkowego pokazu finałowego, który będzie okazją do świętowania ich pracy, kreatywności i odwagi.



DOŚWIADCZONA KADRA

Półkolonie poprowadzą profesjonalistki z wieloletnim doświadczeniem w pracy artystycznej i edukacyjnej:

- Bożena Sosnowska – reżyserka i aktorka;
- Eva Baliul – projektantka mody i dramaterapeutka;
- Justyna Moisejenko – charakteryzatorka i aktorka.

Dzięki ich wiedzy i zaangażowaniu uczestnicy będą mogli rozwijać się w atmosferze życzliwości, bezpieczeństwa i twórczej inspiracji.

KOMFORT I BEZPIECZEŃSTWO

Organizatorzy zapewniają uczestnikom pełne wyżywienie oraz zdrowe przekąski przez cały dzień. Program został przygotowany tak, aby łączył aktywność, rozwój i wypoczynek w przyjaznym, zielonym otoczeniu Antokolu. To nie są zwykłe półkolonie. To podróż do świata teatru, wyobraźni i przyjaźni, która pozostanie w pamięci dzieci na długie lata.

Zapisy i informacje:
my.sol.orient@gmail.com;
 +370 679 79839;
 +370 677 86223;
 Bożena Sosnowska

Wilno przebudowuje swoje serce. Miasto dementuje plotki i zobowiązuje się

Miasto twierdzi, że żadne drzewo nie ucierpi, a projekt jest ambitniejszy, niż jeden udostępniany obrazek. Główne elementy, w tym Radziwiłłowna, pozostaną na swoich miejscach. W założeniach jest też „wyrwanie” kawałka dla mieszkańców.

PROJEKT LAT 2019-2022

Prace przy ulicy Niemieckiej w Wilnie trwają według projektu, który powstawał przez trzy lata i był dwukrotnie konsultowany z mieszkańcami. Konkurs architektoniczny na koncepcję przebudowy rozstrzygnięto w latach 2019-2022. Spośród 18 nadesłanych projektów dziewięcioosobowa komisja pod kierunkiem ówczesnego głównego architekta miasta Mindaugasa Pakalnisa wybrała propozycję pracowni IMM Architektai.

„Projekt nie był przygotowywany gdzieś za zamkniętymi drzwiami. Jego upublicznienie nie było tylko formalnością — ludzie brali w nim udział, reagowali i mieli uwagi dla architektów” — powiedziała Laura Kairienė, obecna główna architektka Samorządu Miasta Wilna.

Uwagi mieszkańców znalazły odzwierciedlenie w ostatecznym kształcie projektu. Po warsztatach twórczych zwiększono powierzchnię ogólnodostępnej przestrzeni publicznej kosztem ogródków kawiarnianych, uproszczono małą architekturę i wyraźniej wyznaczono strefy wypoczynkowe. Piesi nie będą już musieli dzielić przestrzeni z gośćmi letnich kawiarni.

ŻADNE DRZEWO NIE UCIERPI — TWIERDZI MIASTO

Ulica zostanie podzielona na cztery strefy o odmiennym charakterze: Trocka-Dominikańska, Mikalojaus, Mėsinių i Rotušės. W każdej z nich przewidziano inne scenariusze użytkowania — od miejsc zabaw dla dzieci, przez interaktywne fontanny, po przestrzenie wystawiennicze. Przy ratuszu stanie pawilon z historycznym stoiskiem i makiętą ulicy.

Miasto twierdzi, że żadne drzewo przy ulicy Niemieckiej nie zostało



Remont ul. Niemieckiej ostatnimi laty był częścią stałą wileńskiego obrazka — ma to się wkrótce zmienić dzięki odnowionemu sercu Wilna

Fot. Marian Paluszkiwicz

ścięte ani nie planuje się usunięcia jakiegokolwiek drzewa.

„Zieleni będzie więcej niż było. Prawie na całej długości ulicy Vokiečių będą dwa rzędy drzew lub krzewów, a w niektórych miejscach pojawią się dodatkowe obsadzone odcinki” — zaznaczyła Laura Kairienė.

PRZEBUDOWA ODKRYŁA HISTORYCZNE WARSTWY

Prace budowlane odsłoniły też wyjątkowe karty historii miasta. W 2021 r. archeolodzy przebadali wzdłuż ulicy łącznie 44 wykopy i 6 przekopów o łącznej powierzchni 338 m kw. Odkrycia zaskoczyły skalą zachowania dawnej tkanki miejskiej. Niemal wszędzie, zaledwie 15-30 cm pod chodnikiem, natrafiono na mury budynków stojących tu do 1944 r.

Najgłębsze warstwy, sięgające przeszło czterech metrów, kryją ślady osadnictwa z XV i XVI w. W jednym z wykopów przy dawnej ulicy odkryto fragment kamiennej nawierzchni

wstępnie datowanej na XVI w. — być może to fragment bruku z czasów, gdy ulica Niemiecka była jedną z głównych osi handlowych Wielkiego Księstwa Litewskiego. W kilku innych punktach archeolodzy dotarli do warstw z XVII i XVIII w. z ceramiką użytkową i budowlaną, a także do pozostałości piwnic ze sklepieniami i glinianych podłóg.

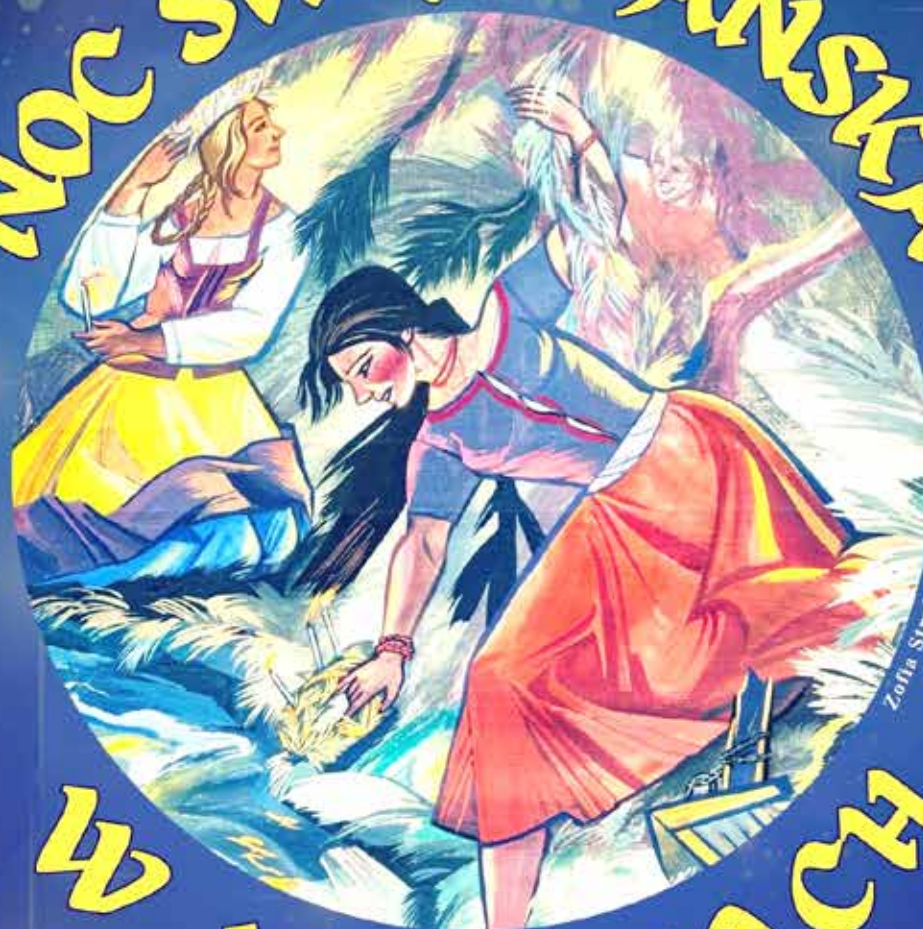
Odkrycia mają bezpośredni wpływ na ostateczny kształt przestrzeni. Projekt zakłada zaznaczenie konturów dawnej zabudowy w nawierzchni ulicy, a ekspozycja odkrytych wartości historycznych stała się — po konsultacjach z mieszkańcami — jednym z głównych motywów przebudowy. Rzeźba Barbary Radziwiłłówny pozostanie w tym samym miejscu, zmieni się jedynie wykończenie wzgórza, na którym stoi.

Wszystkie prace archeologiczne zostały udokumentowane w odpowiednich opracowaniach miejskich. ■

Opr. A.K. na podst. vilnius.lt, IMM architektai

2026 **23 06** godz. 19.00
PARK BALIŃSKICH

NOC ŚWIĘTOJANŃSKA



W JASZUNACH

**ZNAD MEREZANKI | GROMADA | SOLCZANIE | ART OF MUSIC
KRAWCZYK SHOW | KATAŻINA | PIKASO | DJ AUGUSTYN**



KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody. Tel. +370 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Kupię mieszkanie w Wilnie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty. Tel. +370 683 73159

USŁUGI

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże w łagodzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże — od 14 euro. Tel. +370 675 73 750

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji. Tel. +370 677 34 202

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo. Tel. +370 606 97 218

Instalacja grobów. Produkcja pomników i tablic pamiątkowych. Renowacja starych grobów i inne prace. Umowa. Gwarancja, www.gravas.lt. Tel. +370 670 06 868.

SPRZEDAŻ

Sprzedajemy różnego rodzaju suche, rąbane drewno na opał w Wilnie i rejonie wileńskim. Starannie ułożone. Dostarczamy. Tel. +370 686 866 68

Sprzedam drewno opałowe. Drewno porąbane lub w kłódkach. Tel. 0 679 14150

KUPIJEMY LASY
DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY
W CAŁEJ LITWIE
TEL. 0 676 41 155

Pasirūpink atliekomis tinkamai

Išvežame seną buitinę techniką ir elektroniką visoje Lietuvoje **NEMOKAMAI**. Kreipkitės į „Man rūpi rytojus“ komandą **tel. 0 600 90030** arba registruokite nemokamą išvežimą **www.manrupirytojus.lt**

Gamintojų ir Importuotojų Asociacija ir VšĮ „Elektronikos gamintojų ir importuotojų organizacija“ informuoja, kad buityje susidarančios elektros ir elektroninės įrangos atliekos bei panaudotos baterijos iš gyventojų surenkami šiose vietose:

- Draugystės g. 4a, Valčiūnų km., Vilniaus r. (UAB „Terra recycling“)
- Terminalo g. 2, Kuprioniškių km., Vilniaus r. (UAB „Terra recycling“)
- Grikienių g. 32, Sudervės sen., Vilniaus r. (UAB „Admera“)
- Sudervės g. 17A, Avižieniai, Vilniaus r. (UAB „Man rūpi rytojus“);
- Kalvinės g. 1, Sužionių k., Sužionių sen., Vilniaus r. (UAB „Man rūpi rytojus“)
- Geležinkelio g. 15, Bezdony, Vilniaus r. (UAB „Man rūpi rytojus“)
- Šv. Jurgio g. 13, Buivydžių pirmas k., Vilniaus r. (UAB „Man rūpi rytojus“)
- V. Sirokoslės g. 4, Nemėžis, Vilniaus r. (UAB „Man rūpi rytojus“)
- V. Sirokoslės g. 38, Nemėžis, Vilniaus r. (UAB „Man rūpi rytojus“)
- Vilniaus g. 4, Rudamina, Vilniaus r. (UAB „Man rūpi rytojus“)
- Sodų g. 3, Skaidiškės, Vilniaus r. (UAB „Man rūpi rytojus“)
- Vilniaus g. 22A, Paberžė, Vilniaus r. (UAB „Man rūpi rytojus“)
- Vilniaus g. 55, Rukainiai, Vilniaus r. (UAB „Man rūpi rytojus“)
- Sporto g. 6, Didžiosios Kabiškės, Vilniaus r. (UAB „Man rūpi rytojus“)
- Geležinkelių g. 14, Valčiūnai, Vilniaus r. (UAB „Man rūpi rytojus“)
- Rastinėnų g. 50, Rastinėnai, Vilniaus r. (UAB „Man rūpi rytojus“)
- Šiltnamių g. 9, Pagiriai, Vilniaus r. (UAB „Man rūpi rytojus“)
- Švenčionių g. 112, Nemenčinė, Vilniaus r. (UAB „Meteko“)

Buityje ir įmonių veikloje susidarančias elektros ir elektroninės įrangos, baterijų, padangų, alyvos, tepalo, kuro ir oro filtrų, amortizatorių atliekas būtina rūšiuoti, rinkti atskirai ir perduoti atliekų tvarkytojams. Nenaudojami automobiliai kelia grėsmę aplinkai, todėl turi būti atiduodami perdirbimui. Taip bus užtikrinta, kad juose esančios kenksmingos medžiagos nepatektų į aplinką.

Asmenys pageidaujantys, kad iš jų būtų geriausiomis sąlygomis surenkamos aukščiau minėtos atliekos, gali kreiptis tel. +370 5 273 0084 arba el. paštu: atliekos@gia.lt.

(Zam. 2930)

Sprzedaj las
(do 16 000 €
za hektar) **DROGO**
Konsultacja i wycena bezpłatna!
+370 659 99929

LIUCINA JAKOVIČ
Certyfikowana broker nieruchomości
+370 635 215 06; liucina.jakovic@vilniausturtas.lt
www.vilniaus-turtas.lt; Ulonų g. 5, Vilnius (IV aukštas)
Pomagam spėlniac marzenia o nowym domu.
Skuteczna sprzedaż i bezpieczny zakup nieruchomości
w Wilnie i rejonie wileńskim.

NAPRAWIAMY

- televizory (LCD, plazmowe)
- komputery • monitory
- kamery wideo
- wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
- radiotelefony
- mikrofalówki, odkurzacze.

Wykonujemy skomplikowany remont.
Udzielamy gwarancji.

Vilnius, ul. Kauno 34
tel. +370 655 222 34
www.taisykla.com

Serwis pojazdów użytkowych
poszukuje pracowników na stanowiska:
mechanik samochodowy,
elektryk samochodowy.
Oferujemy konkurencyjne wynagrodzenie oraz
dobre warunki pracy.
Osoby zainteresowane prosimy o kontakt
telefoniczny pod numerem: **+370 655 15964.**

TVP

WILNO

06.30 S. „Bajnutki”
 06.35 „ALCHEMIK”
 06.55 „Pozyteczni.pl”
 07.20 „Prze-
 pis dnia s.VI”
 07.25 „Gwiazdor-
 ska kuchnia Ani”
 07.45 S. dok. „Przy-
 rodnik na tropie”
 08.15 „Rozmowy
 (nie)wygodne”
 08.45 „Jeste-
 śmy stąd”
 08.50 „Polskie
 dziedzictwo”
 09.20 „Pol-
 skie 100 lat”
 09.50 „Gra słów.
 Krzyżówka”
 10.15 „Słownik
 polsko@polski”
 10.40 S. „Bajnutki”
 10.50 „Ludzie z do-
 brego towarzystwa”
 11.15 S. „M jak miłość”
 12.05 „Info Wilno”
 12.10 „Res Poloniae”
 12.35 „Polacy
 to wiedzą!”
 13.05 „Moje
 Przeboje”
 13.30 „Zna-
 ki” film dok.
 14.30 „Astronarium”
 14.55 „Info Wilno”
 15.05 „Koronka do
 Miłosierdzia Bożego”
 15.25 „Klan”
 15.45 „Barwy
 szczęścia”
 16.15 S. „ALCHEMIK”
 16.30 „Info Portal”
 16.40 „Ex Libris”
 17.05 S. „Za
 marzenia”
 17.50 „Całkiem
 niezła historia”
 18.05 „Info Wilno”
 18.25 „Wileńszczy-
 zna w obiektywie”
 18.30 „Studio Wilno”
 19.00 S. „Na sygnale”
 19.25 „Jeste-
 śmy stąd”
 19.30 „Kobie-
 ty w drodze”
 20.00 „Całkiem
 niezła historia”
 20.15 „Program
 informacyjny”
 20.45 S. „Ko-
 misarz Alex”
 21.30 „Z pamięci”
 22.15 „Res Poloniae”

22.40 „Info Wilno”
 23.00 „Wileńszczy-
 zna w obiektywie”
 23.05 „Studio Wilno”
 23.30 „Polskie
 dziedzictwo”
 24.00 S. „Za
 marzenia”

LRT | TV

6.00 „Hymn Repu-
 bliki Litewskiej”
 6.02, 6.40, 7.07,
 3.37, 8.07, 8.40
 „Dzień dobry Litwo”
 6.30, 7.00, 7.30, 8.00,
 8.30 „Wiadomości”
 9.00 S. „Policja
 Kryminalna Linzu”
 9.45 S. „Sch-
 nell ermittelt”
 10.35 S. „Kance-
 laria prawna”
 11.25 S. „Doc Martin”
 12.15 „Zga-
 duj i zgaduj”
 12.45 „Kto i
 dlaczego?”
 13.15 S. dok. „Miasta
 nadbrzeżne świata”
 14.00, 15.00, 16.00,
 „Wiadomości”
 14.20, 15.15 „Dzień
 dobry Litwo”
 16.30 S. „Dzi-
 ka Dolina”
 17.30 S. „Zgad-
 nij i odgadnij”
 18.00 „Kto i
 dlaczego?”
 18.30 Wiadomości
 19.30 „Chleb i gry”
 20.30 Panorama
 21.00 Temat dnia
 21.30 S. „Umowa”
 22.20 S. „ Fargo”
 23.15 S. „Kance-
 laria prawnicza”
 00.10 S. „Doc Martin”



6.00 S. anim.
 6.30 S. anim.
 „Tom i Jerry”
 7.00 S. „Pani chłopka”
 8.00 „Pierw-
 sze randki”
 9.00 S. „Świeża krew”
 10.00 S. „Monika
 potrzebuje miłości”
 11.00 S. „Odlę-
 głe miasto”
 12.00 „Pierw-
 sze randki”
 13.00 „Bogacz

i biedaczka”
 14.00 S. „Pułap-
 ka miłości”
 15.00 S. „Bajka nocy”
 16.00 Wiadomości
 16.30 S. „Moje życie
 to tylko morderstwo”
 17.30 „Dobry
 wieczór, Litwo”
 18.30 Wiadomości
 19.20 „Sport”
 19.27 „Pogoda”
 19.30 Od...do...
 20.00 „Niebez-
 pieczne związki”
 21.00 „Babcie balują”
 21.30 Wiadomości
 22.30 „Listo-
 pad” thriller
 00.40 S. „FBI”

LRT | PLUS

6.00 „Hymn Repu-
 bliki Litewskiej”
 6.02 „Gospodarstwa
 domowe ożywają”
 6.30 Poranne dźwięki
 9.00 Dzień do-
 bry, Litwa
 11.30 Jesteśmy
 Ukraińcami
 12.00 Myśli
 na święta
 12.30 Legendy
 13.30 Spacer
 14.00 Zgaduj i zgaduj
 14.30 „100 z was”
 15.45 „Gen cie-
 kawości”
 16.00 Euromaxx
 16.30 Kuchnia Beaty
 17.30 „Prawdziwi
 szpiedzy wśród
 przyjaciół” film dok.
 18.20 S. dok.
 „Tematy wideo
 dotyczące Japonii”
 18.30 Dziedzictwo
 19.15 Euromaxx
 19.30 „Pierścień
 wierności” film dok.
 20.30 Panorama
 21.00 Temat dnia
 21.30 „Trzy bill-
 boardy za Ebbing,
 Missouri” dramat
 23.30 Spacer
 00.00 S. „Dzi-
 ka Dolina”



6.00 „Świat we-
 dług kobiet”
 7.00 S. „Teściów
 nie wybierzesz”

8.30 S. „Kobiety
 kłamią lepiej”
 9.30 S. „Lekarka
 z miasteczka”
 11.00 S. „Ko-
 misarz Rex”
 12.00 S. „Nici duszy”
 14.00 S. „Dzi-
 kie pszczoły”
 15.00 „Simpsonowie”
 16.00 „Wiado-
 mości TV3”
 16.27 „Pogoda TV3”
 16.30 „Pomoc TV”
 18.30 „Wiado-
 mości TV3”
 19.20 „Sport TV3”
 19.27 „Pogoda TV3”
 19.30 S. „Szczę-
 śliwy dom”
 21.00 „Wieczorne
 wiadomości TV3”
 21.20 „Sport TV3”
 21.30 „GOAL’as”
 21.40 Światowe mi-
 strzostwa piłki nożnej
 00.35 S. „Drift –
 Partnerzy w zbrodni”



6.00 „Moja kuch-
 nia najlepsza”
 7.30 S. „Real-
 na mistyka”
 8.30 S. „Hudson
 & Rex”
 9.30 S. „Kod”
 10.30 S. „Mentalista”
 11.30 S. „Poli-
 cja wodna”
 12.30 S. „FBI”
 13.20 „Moja kuch-
 nia najlepsza”
 15.00 „Poniżej
 pokładu. Morze
 Śródziemne”
 16.00 S. „Last Cop”
 17.00 S. „Mentalista”
 18.00 S. „CSI. Miami”
 19.00 S. „S.W.A.T.”
 20.00 S. „911”
 21.00 „Zabójcza
 gra” thriller
 22.55 „Street
 Fighter. Uliczny
 wojownik” film fab.
 01.00 S. „S.W.A.T.”

Irytas.tv

06.00 S. „Stary”
 07.30 Litwa na żywo.
 08.30 S. „Drogi
 partyzanckie”
 09.30 „Nieproszona

miłość” film dok.
 10.30 S. „Okop-
 py śmierci”
 11.30 „Nieod-
 kryta Rosja”
 12.30 „Pyszne życie”
 13.00 Nowy dzień
 14.00 S. „Stary”
 15.30 Pierwszy raz
 16.00 Reporter
 16.28 Pogoda
 16.30 Litwa na żywo
 17.30 Cel podróży
 18.00 Reporter
 18.28 Pogoda
 18.30 S. „Stary”
 20.00 Reporter
 20.18 Pogoda
 20.20 S. „Okop-
 py śmierci”
 21.25 Trzymajcie się
 22.30 Reporter
 22.58 Pogoda
 23.00 Litwa na żywo
 00.00 „Nieodkryta
 Rosja” film dok.
 01.00 Nowy dzień



5.40 „Limit”
 6.30 „Samotny
 na zimnie”
 8.00 S. „Kobra 11”
 9.00 „Prawo i
 porządek”
 10.00 „Sprząta-
 cze domowi”
 11.00 „La Maistas”
 12.00 „Zakłę-
 ciona Kotryna”
 13.00 „Inny świat.
 Pakistan”
 14.00 „Słodkie Wło-
 chy Davida Rocka”
 14.30 „Samot-
 ny na zimnie”
 16.00 „Limit”
 17.00 „Prawo
 i porządek”
 18.00 Światowe mi-
 strzostwa piłki nożnej
 18.30 „GOAL’as”
 18.45 Światowe
 mistrzostwa piłki
 nożnej
 21.00 „Czarne
 bractwo. BlackK-
 Klansman” dramat
 23.35 S. „See”
 01.00 „Jazda z Nor-
 manem Reedusem”



6.00 S. „Kakawa”

7.00 S. „Zakazany owoc”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Pracowicie żonaty”
10.00 S. „List pożegnalny”
11.00 S. „Mistrzowie zbrodni”
12.00 S. „Lucifer”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Alert. Jednostka ds. Osób Zaginionych”
15.00 S. „Anupamaa”
15.35 S. „Man-gal Lakshmi”
16.30 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills”
19.00 S. „Lucifer”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Tatort”
22.55 S. „Alert. Jednostka ds. Osób Zaginionych”
23.55 S. „Tatort”



07.25 „Na granicy wymarcia”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Dobre historie”
09.00 „Serwis Info”
09.15 S. „Czterdziestolatek”
10.15 S. „Ranczo”
11.10 S. „Komisarz Alex”
12.05 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 Serwis Info
13.10 Agrobiznes
13.40 „Magazyn Rolniczy”
14.00 Sprawa dla reportera
15.00 S. „Złoty chłopak”
16.00 „Serwis Info”
16.25 „Gra słów. Krzyżówka”
17.00 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.25 „Jaka to melodia?”
19.05 „Reporterzy”
19.25 S. „Akcjowa 38”

20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 „Mundial 2026 – Szwajcaria – Bośnia i Hercegowina”
00.35 „Kanał tajemnic” film kryminalny



07.00 Afisz kulturalny ekstra
07.20 „Na festiwalowej scenie”
07.45 „Tamte lata, tamte dni”
08.25 S. „Pan wzywał, Milordzie?”
09.30 S. „Klub profesora Tutki”
10.00 S. „Podróż za jeden uśmiech”
11.15 „Syzyfowe prace” film obycz.
13.05 S. „Zezem – Łańcuch ludzi dobrej woli”
13.35 „Reżyserzy”
14.30 S. „Kariera Nikodema Dyzmy”
15.35 „Dwa księżycy” film obycz.
18.00 S. „Podróż za jeden uśmiech”
19.15 „Dzień, w którym umarła gwiazda rocka”
19.55 S. „Pan wzywał, Milordzie?”
21.00 „Bez znieczulenia” dramat
23.10 „Ronnie Wood – portret artysty” film dok.
00.35 „Biała odwaga” dramat



07.00 „Dziennik Regionów”
07.20 „Dlaczego krowa...”
07.30 „Słownik polsko@polski”
08.00 „Jedzenie ma znaczenie”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.30 Stacja Innowacja
12.50 Przepis dnia
13.00 Polacy Światu
13.10 S. „Dom nad

rozlewiskiem”
14.50 „Daję słowo”
15.40 „Turytyczna Jazda”
16.00 „Słowo daję!”
16.10 „Tamte lata, tamte dni”
16.40 „Słownik polsko@polski”
17.10 „Na festiwalowej scenie”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Gra słów. Krzyżówka”
18.30 „Teleexpress”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „UNESCO: Skarby Polski”
19.45 Info Wilno
20.05 „Wileńszczyzna w obiektywie: Portret własny”
20.15 S. „Ranczo”
21.10 Program informacyjny 19.30
21.50 „Korona Gór Polski”
22.20 „Polonia 24. Tygodnik”
23.25 S. „Profilanka Jastrzę”
00.15 Dziennik Regionów



07.25 „Był taki dzień”
07.28 „Słownik polsko@polski”
07.50 „Okrasa łamie przepisy”
09.10 „Było, nie minęło”
09.30 S. „Czterdziestolatek”
10.15 „Czterdziestolatek – recepta na sukces”
10.25 „Korona Gór Polski”
10.50 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
11.40 „Na Tropach Historii”
11.55 „100 lat na dworze królowej” film dok.
12.50 S. dok. „Podziemne Włochy”
13.40 „Fake czy historia?”
14.15 „Złote jabłko” film
15.15 S. „Królowie”

15.40 S. „Czterdziestolatek”
16.20 „Astronomia niepodległa 100 lat polskiej astronomii” film dok.
16.40 S. dok. „Sensacje XX wieku”
18.20 „Czas honoru”
19.05 S. dok. „Encyklopedia II wojny światowej”
19.35 „Flesz historii”
19.55 S. „Królowie”
20.20 S. „Ekstradycja III”
21.15 „Polacy na ratunek Żydom”
21.25 „Rodzina Wołosiańskich” film dok.
22.20 „Pomiędzy – 1944 – 1945”
23.30 „Był taki dzień”
23.35 „Sensacje XX wieku”



06.00 Wytwali w wierze
07.00 Audycja Generalna Ojca Świętego Leona XIV z Watykanu
08.00 Po stronie prawdy
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.35 Słowo życia
09.40 Dzielna niewiasta
09.55 Święty na każdy dzień
10.00 Na zdrowie
10.20 Bóg z nami
10.30 Jestem... czyli nasze życie pod sercem Mamy
10.45 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis w sprawie Muzeum Pamięć i Tożsamość
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone
12.25 Myśląc Ojczyzna
12.35 Przyroda i ludzie
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Wykłady z kongresu
13.50 Mateczniki Polskość

14.00 Parafia pod wezwaniem Świętego Józefa Robotnika w Zgorzelcu
14.20 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Ulmowie. Świadek sprawiedliwych
16.00 Po stronie prawdy
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
17.35 Sól ziemi
18.05 Akademia pro-life
18.15 Muzyczne chwile
18.30 Odpowiedzialni za Kościół
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Każdy małuch to potrafi
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Głos Polski
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Głos serca
23.45 Jej misja trwa



7.00 „Mistrzowie samochodów”
10.00 „Stare dobre rzeczy”
12.00 „Łowcy staroci”
18.00 „Inny garaż”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
20.00 „Łowcy staroci”
21.00 „Stare dobre rzeczy”
23.00 „Zapomniał i porzucone”

TVP

WILNO

06.30 S. „Supetkowe ABC”
06.55 „Imbir i Cytryna”
07.20 „Okrasa łamie przepisy”
07.45 „Szlakiem Kolberga”
08.10 „Res Poloniae”
08.35 „Portrety”
08.45 „Polskie dziedzictwo”
09.15 „Polskie 100 lat”
09.50 „Gra słów. Krzyżówka”
10.15 „Moda na język polski”
10.40 S. „Przyjaciele”
10.55 „Kobiety w drodze”
11.20 S. „M jak miłość”
12.05 „Info Wilno”
12.10 „Dobre historie”
12.35 „Hity wszech czasów”
13.25 „Nasza Hypatia” film
14.30 „Sonda 2”
14.55 „Info Wilno”
15.05 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
15.25 „Klan”
15.45 „Barwy szczęścia”
16.15 S. „Przyjaciele”
16.25 „Nauka literek z Żużu”
16.30 „Info Portal”
16.40 „Unia kulinarna”
17.00 S. „Na dobre i na złe”
17.50 „Wynalazki na medal”
18.05 „Info Wilno”
18.25 „Wileńszczyzna w obiektywie”
18.30 „Studio Wilno”
19.00 S. „Na sygnale”
19.20 „Z pamięci”
19.25 „Dobre historie”
19.50 „Portrety wileńskie”
20.10 „Program informacyjny”
20.40 „Kochankowie Roku Tygrysa” film
22.20 S. „Ojciec Mateusz”
23.05 „Info Wilno”

23.25 „Wileńszczyzna w obiektywie”
23.30 „Studio Wilno”

LRT | TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości”
9.00 S. „Policja Kryminalna Linzu”
9.45 S. „Sch-nell ermittelt”
10.35 S. „Kancelaria prawna”
11.25 S. „Doc Martin”
12.15 „Zgaduj i zgaduj”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Miasta nadbrzeżne świata”
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości”
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo”
16.30 S. „Dzi-ka Dolina”
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 Wiadomości
19.00 Lekkoatletyka. Diamentowa Liga Wandy
21.00 Złoty umysł
22.15 „Nocny peltacz” thriller
00.10 „Europa” dramat



6.00 S. anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry”
7.00 S. „Pani chłopka”
8.00 „Pierwsze randki”
9.00 S. „Świeża krew”
10.00 S. „Monika potrzebuje miłości”
11.00 S. „Odlęgłe miasto”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 „Bogacz i biedaczka”
14.00 S. „Pułapka miłości”

15.00 S. „Bajka nocy”
16.00 Wiadomości
16.30 S. „Moje życie to tylko morderstwo”
17.30 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 Duety gwiazd. Nowa era. Muzyczne widowisko.
21.30 „Głęboka woda” thriller
23.50 „Wystrzałowa miss” thriller

LRT | PLUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Plan B. Jak rozwijać myślenie krytyczne i umiejętność oceny rzeczywistości”
6.30 Poranne dźwięki
9.00 Dzień dobry, Litwa
11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 Litewskie diamenty
12.30 Legendy
13.30 Spaceruj
14.00 Zgaduj i zgaduj
14.30 Wejście wzbronione
15.00 „Litwin w sercu”
16.00 Oto kino
16.30 Kuchnia Beaty
17.30 „Pierścień wierności” film dok.
18.30 S. „Dziedzictwo”
19.15 Euromaxx
19.30 Plan B. Jak rozwijać myślenie krytyczne i umiejętność oceny rzeczywistości
20.00 Eksperyment
20.30 Panorama
21.00 „Zachód słońca” dramat
22.30 „Bycie Ricardosem” dramat
00.40 S. „Dzi-ka Dolina”



6.00 „W świecie zwierząt”

6.30 „Zrób sam”
7.00 S. „Szczęśliwy dom”
8.00 „Gliny”
8.30 S. „Kobiety kłamią lepiej”
9.30 S. „Lekarka z miasteczka”
11.00 S. „Komisarz Rex”
12.00 S. „Nici duszy”
14.00 S. „Dzi-ki pszczoły”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Epoka lodowcowa” film anim.
21.00 „Wieczorne wiadomości TV3”
21.30 „GOAL’as”
21.40 Światowe mistrzostwa piłki nożnej.
00.30 „GOAL’as”



6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 S. „Realna mistyka”
8.30 S. „Hudson & Rex”
9.30 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „FBI”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Poniżej pokładu. Morze Śródziemne”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „Policja 24/7”
21.00 „Rycerz ciemności” thriller
23.15 „Zabójcza gra” thriller
01.10 S. „Hudson & Rex”

lrytas.tv

05.00 Nowy dzień
06.00 S. „Stary”

07.30 Litwa na żywo
08.30 Chcę pracować
09.00 Godzina TV Wolność
12.00 Kod zdrowia
13.00 Nowy dzień
14.00 „Nieproszona miłość”
15.00 „Lato na wzgórzu”
15.30 Sad i ogród
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Godzina z Valatką
17.30 Wszystko jest mierzone
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Pogoda
20.30 Koncert
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.00 Anatomia mieszkania
23.30 Godzina z Valatką
00.30 „Urodzeni pod szczęśliwą gwiazdą”
01.00 Trzymajcie się



6.00 „Limit”
7.00 „Samotny na zimnie”
8.00 „Sprząta-cze domowi”
9.00 „Prawo i porządek”
10.00 „Sprząta-cze domowi”
11.00 „La maistas”
12.00 „Zakłę-cia Kotryny”
13.00 „Inny świat. Pakistan”
14.00 „Słodkie Włochy Davida Rocka”
15.00 „Samotny na zimnie”
16.00 „Limit”
17.00 „Prawo i porządek”
18.00 S. „Kobra 11”
19.00 „Niekochani”
19.30 Światowe mistrzostwa piłki nożnej
20.00 „Gliny”
21.30 Gra „galvOK”
00.00 „Jeden gniewny człowiek” film fab.



6.00 S. „Kakawa”
7.00 S. „Zakazany owoc”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Pravie żonaty”
10.00 S. „List pożegnalny”
11.00 S. „Mistrzowie zbrodni”
12.00 S. „Lucifer”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Alert. Jednostka ds. Osób Zaginionych”
15.00 S. „Anupamaa”
15.35 S. „Mangal Lakshmi”
16.30 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills”
19.00 S. „Lucifer”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Cichy świadek”
23.10 S. „Alert. Jednostka ds. Osób Zaginionych”
00.05 S. „Ridley. Gościnność”



06.30 „KFPP Opole - 63. KFPP w Opolu”
06.50 S. „Akcjowa 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Welon, fura i brawura”
09.00 „Serwis Info”
09.15 S. „Czterdziestolatek”
10.25 S. „Ranczo”
11.15 S. „Komisarz Alex”
12.05 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 Serwis Info
13.10 Agrobiznes
13.40 Magazyn Rolniczy
13.55 „Dzika Praga” film dok.
15.00 S. „Złoty chłopak”

16.00 Serwis Info
16.25 Gra słów. Krzyżówka
17.00 S. „Dzieciństwo”
18.00 „Teleexpress”
18.25 „Jaka to melodia?”
19.05 „Reporterzy”
19.25 S. „Akcjowa 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 „Mundial 2026 - USA - Australia”
00.35 „Między oczy” film fab.

TVP KULTURA

07.00 „Afish kulturalny ekstra”
07.15 „Na festiwalowej scenie”
07.45 „Tamte lata, tamte dni”
08.25 S. „Pan wzywał, Milordzie?”
09.30 S. „Klub profesora Tutki”
10.00 S. „Podróż za jeden uśmiech”
11.15 „Król w Nowym Jorku”
13.05 „Diament radży” film TVP
13.50 „Portrety”
15.10 „Na początku było Opole” film dok.
16.10 „Złote koło” film kryminalny
18.00 S. „Podróż za jeden uśmiech”
19.15 „Fleetwood Mac”
19.55 S. „Pan wzywał, Milordzie?”
21.00 „Ognie Świętego Elma” film fab.
23.00 S. „Powrót Sherlocka Holmesa”
00.05 „Bez znieczulenia” dramat

TVP POLONIA

07.00 „Dziennik Regionów”
07.20 „Dlaczego krowa...”
07.30 „Prywatne życie zwierząt”
08.00 „Makłowicz w podróży”

08.30 Pytanie na śniadanie
12.30 „Kresowe grody i rody”
12.50 Przepis dnia
13.00 Polacy Światu
13.10 S. „Ja wam pokażę!”
14.50 „Polonia 24. Tygodnik”
16.00 Słowo daję!
16.10 „Wszystko przed nami”
16.40 „Gwiazdy opolskich kabaretów”
17.00 „Halina Konopacka” film dok.
18.00 „Gra słów. Krzyżówka”
18.30 „Teleexpress”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 Górna półka smaku
19.45 Info Wilno
20.05 „Wileńszczyzna w obiektywie: Portret własny”
20.15 „63. KFPP w Opolu”
21.10 „Program informacyjny 19.30”
21.50 S. „Echo serca”
22.40 S. „Na sygnale”
23.40 „Moje Przeboje”



HISTORIA

07.25 „Był taki dzień”
07.27 „Słownik polsko@polski”
07.50 „Zakochaj się w Polsce”
09.05 „Marzyciele”
09.30 „Flesz historii”
09.50 „Piosenką przez historię”
09.55 S. „Czterdziestolatek”
10.45 „Tajemnice kultowych seriali”
11.30 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
11.45 „Magia irańskiego jedwabiu” film dok.
12.30 S. dok. „Historia kuchni polskiej”
13.10 „Geniusze i marzyciele” film dok.
14.05 „Ślady” film dok.
14.15 „Tańce polskie”
14.35 S. „Królowie”
15.00 S. „Czterdziestolatek”

15.45 „Leon Prauziński - z ołówkiem i karabinem” film dok.
16.10 S. „Myśliciele”
16.15 S. dok. „Sensacje XX wieku”
17.40 S. „Czas honoru”
18.25 „Waleczne z gór”
18.50 S. dok. „Encyklopedia II wojny światowej”
19.45 S. „Królowie”
20.15 „Na granicy” dramat
21.45 „Koło historii”
22.10 S. „Myśliciele”
22.15 S. dok. „Historia w postaciach zapisana”



05:20 Informacje dnia
05:40 Polski Punkt Widzenia
06:00 Przetrwaliśmy
06:30 Baron Feliks Konopka - życie i twórczość
07:20 Życie lasu. Storczyki
08:00 Lasy bagienne
08:55 Poczta Wielkich Polaków
09:00 Informacje dnia
09:15 Polski Punkt Widzenia
09:40 Słowo życia
09:45 Komarowska Wiktorja
10:10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
10:35 Święty na każdy dzień
10:45 Jestem mamą
11:00 Informacje dnia
11:15 Głos Polski
11:25 Natura et Homo
11:50 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis w sprawie Muzeum Pamięć i Tożsamość
12:00 Jubileusz 650-lecia kościoła św. Jakuba
13:30 Muzyczne chwile
13:40 Głos serca
14:30 Msza święta z Jasnej Góry
15:20 Muzyczne chwile

15:30 Drzwi do lasu
15:55 Słowo życia
16:00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia Koronką do Bożego Miłosierdzia
16:20 Mocni w Wierze
16:50 Ma się rozumieć
17:00 Informacje dnia
17:10 Natura Obiektywnie
17:30 Mateczniki Polskość
17:40 Wielkopole nad Wisłą, cz. III - Rogate diabły i inni
18:30 Łączy Nas Historia
18:55 Poczta Wielkich Polaków
19:00 Anioł Pański
19:05 Informacje dnia
19:15 Westerplatte Młodych
20:00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
20:30 Historie Starożytności
20:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21:00 Informacje dnia
21:20 Różaniec
21:50 Myśląc Ojczyzna
22:00 Apel Jasnogórski
22:20 Informacje dnia
22:40 Polski Punkt Widzenia
23:00 Maestro
23:45 Przegląd Katolickiego Tygodnika "Niedziela"
23:50 Powrót i Odnowa



7.00 „Mistrzowie samochodów”
10.00 „Stare dobre rzeczy”
14.00 „Gorączka złota”
18.00 „Inny garaż”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
20.00 „Renowatorzy”
21.00 „Codzienność służb granicznych”
23.00 „Zapomniane i porzucone”

TVP

WILNO

06.30 „Info Wilno”
06.50 „Wileńszczyzna w obiektywie”
06.55 „Studio Wilno”
07.25 „Domisie”
07.50 „Rok w ogrodzie”
08.20 „Unia kulinarna”
08.40 S. dok. „Wojownicy czasu”
09.10 „Tygiel”
09.30 „Prywatne życie zwierząt”
09.55 „Kulinarne wędrówki z Jołą Kleser”
10.15 „Domisie”
10.45 S. „Rodzina Leśniewskich”
12.05 „Plebania”
12.50 „Daję słowo”
13.40 „Polonia 24”
14.40 „Imbir i Cytryna”
15.00 „Słowo daję!”
15.10 S. „Komisarz Alex”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Tygodnik Moralnego Niepokoju”
16.45 S. „Ojciec Mateusz”
17.30 „Balans bieli”
18.05 S. „Pan Mama”
19.00 „Info Wilno”
19.20 „Przystań nad Biblią”
19.30 „Kultowe rozmowy”
19.55 „Jesteśmy stąd”
20.00 „Polacy to wiedzą!”
20.25 S. dok. „Portrety dokumentalne”
21.00 „Lato z Radiem i Telewizją Polską”
21.50 „DOBRY ŻART”
22.05 „Lato z Radiem i Telewizją Polską”
23.00 „World News Flash”
23.20 „Pożyteczni.pl”
23.45 „Info Wilno”
00.05 S. „Siostry”
00.50 „World News Flash”
01.10 „Balans bieli”
01.40 „Przystań nad Biblią”
01.50 „Info Wilno”

LRT | TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Znane nieznanne kobiety”
7.00 „Historie rzeczy”
8.00 „Jeśli nie grzyby”
8.30 „Mój paszport kłamie.”
9.00 „Dzień do-bry, Litwo”
9.30 „Wiadomości. Pogoda”
9.35 „Dzień do-bry, Litwo”
10.30 „Wiadomości. Pogoda”
12.00 S. dok. „Wydry z Uptown”
12.55 S. dok. „Tajemnice z góry”
13.50 „Ojciec Brown”
15.30 Wiadomości
15.45 Dajmy czadu!
17.00 Gospodarstwa domowe ożywają
17.30 Przepisy na dobre życie
18.30 Wiadomości
19.00 „Strefa zabijania” film dok.
19.30 Styl
20.30 Panorama
21.00 100 was
22.35 „Geneza Planety Małą” dramat
00.20 „Zachód słońca” dramat



9.00 „Stuart Ma-lutki 2” film fab.
10.30 „Władca Pierścieni” film fab.
14.30 „Legalna blondynka” komedia
16.15 „lejnót Nilu” komedia
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „Błękitny Skarabeusz” film fab.
22.00 „Facet do dziecka” komedia
23.40 „Szefowie wrogowie” komedia

LRT | PLUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”

6.02 „Notatki przyrodnika”
6.30 „Dzieci ty-siąclecia Litwy”
7.25 „Złoty umysł”
8.30 „Encyklope-dia Gustava”
9.00 „Gen cie-kawości”
9.30 „Litewskie diamenty”
10.00 „Co sły-chać, sąsiedzie?”
10.30 „Pogoń. Vytis”
11.00 „Jesteśmy Ukraińcami”
11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 Litwin w sercu
13.00 Gospodarstwa domowe ożywają
13.30 Odbicia
14.00 Pożegna-ny koncert
15.30 „Drogi Boga są nieznanne”
16.00 Spacer
16.30 Euromaxx
17.00 Z okazji 80. rocznicy urodzin śpiewaczki i nauczycielki Reginy Macienė
17.30 Z okazji 90. rocznicy śmierci reżysera teatralnego Jonasa Jurašasa
19.00 Miasto i świątynie
20.00 Oto kino
20.30 Panorama
21.00 „Bom-ba” dramat
22.50 S. „Poirot Agathy Christie”
00.35 „Cesaria Évora”



6.00 Filmy anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „Świat zwierząt”
9.30 „Zrób sam”
10.00 „Cza-ry Kotryny”
10.30 „Przepis na udany weekend”
11.00 „Zagro-da marzeń”
11.30 „W miejskiej dżungli. Dzikie Singapur” film dok.
12.35 „Cudowna Ameryka” film dok.

13.40 „Gorące głowy” film dok.
15.30 „Pan Popper i jego pingwiny” dramat
17.20 „Nauti-lius” dramat
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.45 Światowe mistrzostwa piłki nożnej
22.30 „GOAL’as”
22.45 Światowe mistrzostwa piłki nożnej



6.00 S. „Akumulatory”
7.00 „Szalone przy-gody na łonie natury z Bearem Gryllsem”
8.00 „Realna mistyka”
9.00 „Policja 24/7”
10.00 „Orły lombardu”
11.00 S. „Wyścig dookoła świata”
12.10 S. „Aku-mulatory”
13.00 „Szalone przy-gody na łonie natury z Bearem Gryllsem”
14.00 TOPLYGA. Mistrzostwa piłki nożnej „Panevėžys” – FA „Šiauliai”
16.30 „Wojny sąsiedzkie”
17.00 „Clark-son's Farm II” film dok.
19.00 S. „Kierowcy ciężarówek”
20.00 S. „Policja wodna”
21.00 „San An-dreas” film fab.
23.15 „Rycerz ciemności” film dok.

Irytas.tv

06.00 „Nieodkryta Rosja” film dok.
08.00 „Ameryka – wielka podróż”
09.00 „Oswajanie najnowszych technologii”
09.30 Chcę pracować
10.00 Cel podróży

10.30 „Pierwszy raz”
11.00 „Paulius i Saulius” film dok.
11.30 Anatomia mieszkania
12.00 Dziś bierze
13.00 S. „Stary”
16.00 Wiadomości
16.28 Pogoda
16.30 „Rozmowy nad morzem”
17.00 „Sad i ogród” film dok.
17.30 „Lato na wzgórzu”
18.00 Wiadomości
18.28 Pogoda
18.30 Wszystko jest mierzone
19.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
20.00 Wiadomości
20.30 Trzymajcie się
21.10 „Lobotomia” film dok.
22.30 Wiadomości
23.00 S. „Nieodkryta Rosja”



5.30 „Wojny ma-gazynowe”
7.20 „Poważne kłęski żywiołowe”
9.30 „Przewodnik budowlany”
10.00 „Autopilot”
10.30 „Gaz do dechy”
11.00 „Wielka Dziesiątka”
11.30 „GOAL’as”
11.45 Światowe mistrzostwa piłki nożnej
14.00 „Trudniej się nie da”
15.00 „W drodze z Normanem Reedem”
16.00 „Magazy-nowe wojny”
18.30 „Gwiaz-dy lombardu”
19.00 Światowe mistrzostwa piłki nożnej
19.30 „Wyspy Dzie-wicze. Hiszpania”
21.00 „TV3 wiadomości”
21.50 „TV3 sport”
21.55 „TV3 pogoda”
22.00 „Zaginione złoto Azteków”
23.00 „Wpad-ka” dramat



6.00 „Łapacz snów”
6.40 S. dok. „Świat ogrodników”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Adim Farah”
11.00 S. „Mistrzowie zbrodni”
13.10 S. „Don Matteo”
15.25 S. Wspomniały wiek
17.45 S. „Pacyficzny przestępca”
19.50 S. „Panda”
21.00 S. „Sommerdahl”
22.55 S. „Sherwood”
01.25 „Deserted” dramat



06.50 „Słownik polsko@polski”
07.20 „Balans bieli”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.40 „Rok w ogrodzie”
09.05 „Rok w ogrodzie Extra”
09.20 „Pełnosprawni”
09.50 S. „Ranczo”
10.45 S. „Komisarz Alex”
11.40 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 S. dok. „Natura w Jedyńce”
14.00 „Powrót siedmiu wspaniałych western”
15.45 Okrasa łamie przepisy
16.20 „Rozmowy na medal”
17.00 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.25 „Rolnik szuka żony”
19.20 Program informacyjny 19.30
19.40 „Mundial 2026 – Holandia – Szwecja”

01.30 „Bez litości” film sensac



KULTURA
07.05 Antonin Dvorak – IX Symfonia e – mol
08.10 „Tamte lata, tamte dni”
08.50 „Od ucha do ucha” film anim.
10.00 „Panna Nikt” dramat
11.50 S. „Anielskie śniadanie”
12.55 „Dokument w podróży” film dok.
14.10 „Król w Nowym Jorku” komedia
16.05 S. „Kariera Nikodema Dyzmy”
17.10 „Złote koło” film fab.
18.55 „TVP Kultura na Festiwalu Dwa Teatry”
19.30 „Intryga i miłość” dramat
21.00 „Żona” dramat fab.
22.50 „Muse: Drones World Tour” koncert
00.30 „Ognie Świętego Elma” film fab.



POLONIA
07.00 „Dziennik Regionów”
07.20 „SerialLove Wspomnienia”
07.30 „Kulturalni”
08.15 Turystyczna Jazda
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.20 „Podróż z historią”
13.05 S. „Gruby”
14.15 „UNESCO: Skarby Polski”
14.45 S. „Echo serca”
15.35 S. „Na sygnale”
16.35 „Okrasa łamie przepisy”
17.05 „Błotniak stawowy z Doliny Wisłoki” film dok.
18.05 S. „Ja wam pokażę!”
18.55 „Teleexpress”
19.20 S. „Wojna domowa”

20.25 „Muzyczne NAJ”
21.10 World News Flash
21.35 S. „Zatoka szpiegów”
22.30 „Polowanie” dramat
00.25 Koncert



HISTORIA
07.25 „Był taki dzień”
07.28 „Sprawdzamy”
07.45 S. dok. „Przyrodnik na tropie”
09.00 S. dok. „Historia kuchni polskiej”
09.40 „Marzyciele”
10.05 S. „Przyłbice i kaptury”
11.05 S. dok. „Szlakiem miejsc niezwykłych”
11.15 S. dok. „Korona Gór Polski”
11.40 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
12.30 „Na Tropach Historii”
12.45 S. dok. „Podziemne Włochy”
13.40 „Piosenką przez historię”
13.55 S. dok. „Krainy cudów natury”
14.45 „Odra. Największa żeglowna rzeka w Polsce” film dok.
15.30 „ABC miłości” film kom.
16.50 „Ex Libris”
17.10 „Karol Jarszyński – historia najbogatszego Polaka” film dok.
17.55 S. dok. „Tajemnice kultowych seriali”
18.40 S. „Modrzejewska”
20.00 „Flesz historii”
20.20 „Był taki dzień”
20.25 „Idziemy do Ciebie, Polsko!” film dok.
21.30 „Obłoki śmierci” dramat
22.35 „Po własnym pogrzebie” dramat
23.55 „Śmierć jak kromka chleba” dramat
01.55 „Poczet Wielkich Hetmanów”



03:30 Historie Starego Testamentu
03:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04:00 Informacje dnia
04:20 Różaniec
04:50 Myśląc Ojczyzna
05:00 Apel Jasnogórski
05:20 Informacje dnia
05:40 Polski Punkt Widzenia
06:00 Natura Obiektywnie
06:25 Wykłady z kongresu
06:55 Muzyczne chwile
07:10 Kapłan przy Lipowej
07:45 Cmentarz przy Lipowej
08:25 Sól ziemi
08:55 Poczet Wielkich Polaków
09:00 Informacje dnia
09:15 Westplatte Młodych
10:00 Kamienie wołać będą
11:00 Informacje dnia
11:15 Retrospekcja
11:20 Muzyczne chwile
11:35 Słowo życia
11:40 Polski Punkt Widzenia
12:00 Kropelka radości
13:00 Anioł Pański
13:03 Informacje dnia
13:20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
13:50 Natura Obiektywnie
14:20 Ocalić od zapomnienia
14:30 Msza święta z Jasnej Góry
15:20 Muzyczne chwile
15:30 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
15:35 Słowo życia
15:40 Święty na

każdy dzień
15:45 Jak wygrać małżeństwo?
16:00 Dzielna niewiasta
16:15 Mateczniki Polskości
16:30 Wierzę w Boga
17:00 Informacje dnia
17:10 Historia PL
18:00 Z Parlamentu Europejskiego
18:30 Przełamując bariery
18:55 Poczet Wielkich Polaków
19:00 Anioł Pański
19:05 Informacje dnia
19:15 Rozmowy niedokończone
20:25 Święty na każdy dzień
20:30 Manna z Nieba
20:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21:00 Informacje dnia
21:20 Różaniec
21:50 Myśląc Ojczyzna
22:00 Apel Jasnogórski
22:20 Informacje dnia
22:40 Polski Punkt Widzenia
23:00 Warto być ojcem
23:15 Głos serca

7.00 „Jak to jest zrobione?”
9.00 „Europejscy kierowcy ciężarówek”
10.00 „Najlepszy garaż”
12.00 „Warsztat naprawczy”
14.00 „Autostrada A2”
16.00 „Program o przetrwaniu”
18.00 „Alaska”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
21.00 „Miłośnicy małych domów”
23.00 „Nadzy i przestraszeni”

TVP

WILNO

06.30 „Info Wilno”
06.50 „Kultowe rozmowy”
07.15 „Historia jednego obrazu”
07.20 „Zaczarowany świat...”
07.40 „Detektyw Literka”
07.55 „Rozmowy na dwie głowy”
08.00 „Wileńska Podcastownia”
08.50 „Imbir i Cytryna”
09.15 „Przystań nad Biblią”
09.30 „Kulturalni”
10.10 „Litwa nieoczywista”
10.25 „Detektyw Literka”
10.40 „Rozmowy na dwie głowy”
10.45 „Zaczarowany świat...”
11.00 „Studio Raban”
11.25 „Sonda 2”
11.50 „Poland 4.0”
12.10 „Plebania”
13.00 „Jesteśmy stąd”
13.05 S. dok. „Perty Bałtyku”
13.30 „Kulinarne wędrówki z Jolą Kleser”
13.50 „Słowo na niedzielę”
14.00 „Transmisja Mszy Świętej”
15.10 „Balans bieli”
15.45 „Nowe życie”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.45 S. „Za raz wracam”
17.35 „Anna Dymna – spotkajmy się”
18.00 „Szansa na sukces”
18.55 „Imbir i Cytryna”
19.20 „Tygodnik Moralnego Niepokoju”
19.45 „Litwa nieoczywista”
20.05 „Tamte lata, tamte dni”
20.30 S. dok. „Portrety dokumentalne”
21.00 „Jesteśmy stąd”

21.10 „Program informacyjny”
21.40 S. „Czar na śmierć”
22.25 „Wileńska Podcastownia”
23.15 „Lato z Radiem i Telewizją Polską”
01.05 „Nasza Hypatia” film dok.
01.50 „Program informacyjny”

LRT | TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Inteligencja niesztuczna”
6.30 „Litwin w sercu”
7.30 „Dziennik Riddicka”
8.00 „Myśli niedzielne”
8.30 „Życie na wsi jest dobrze”
9.00 „Kalendarz ogrodnika”
9.30 „Notatki przyrodnika”
10.00 „Encyklopedia Gustavo”
10.30 „Litewskie dzieci milenijne”
11.30 S. dok. „Śmiertelne 60”
12.00 S. dok. „planeta Ziemia”
12.50 „Oman z góry” film dok.
13.45 S. „Klub Morderstw Marlow”
15.30 Wiadomości
15.45 Euromaxx
16.00 Detektywi historii
17.00 Świat oczami Litwinów
18.00 Historie ścienne
18.30 Wiadomości
19.00 Okno na władzę
19.30 Tydzień
20.30 Panorama
21.00 S. „Sisi”
21.55 „Koił marzeń” dramat
23.45 „Europa” dramat



6.00 „LEGO Masters”
6.55 S. anim.

9.00 „Mali agenci 2: Wyspa marzeń” film fab.
11.05 „Pewnego razu w Rzymie” komedia
12.55 „Morska przygoda” komedia
15.05 „Dzień dobry TV” komedia
17.20 „Teleloto”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „Niesamowity Spider-Man 2” film fab.
22.15 „Hipnoza” thriller
00.05 „Krzyk” thriller

LRT | PLUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Jeśli nie grzyby”
6.30 „Kalendarz ogrodnika”
7.00 „Młodszy brat”
7.30 „Teraz tutaj?!”
8.00 S. „Simon”
8.05 S. anim. „Smerfy”
8.40 S. anim. „Bluey”
9.00 Granice języka.
9.30 „Droga”
10.00 „7 dni Kowna”
10.30 „Wiara i życie”
11.00 Inteligencja niesztuczna
11.30 Menora
12.00 Myśli na święta
12.30 „Msza Święta w Bazylice Katedralnej św. Biskupa Stanisława i św. Władysława Wileńskiego”
13.45 „Czerwony Kapturek” film rodzinny
14.45 „Dzieci Nagano” film rodzinny
16.20 „Są rzeczy”
16.30 Ja jestem
16.45 „Z otwartym spojrzeniem”
17.10 Raida
17.35 „Do siebie”
18.00 „Są gry w duetach”
19.00 Wilno Mama Jazz 2025. „Y-OTIS”
20.30 Panorama
21.00 „Młodzi”

LRT OPUS”
21.30 Impuls twórczy X
23.25 S. „Poirot Agathy Christie”
01.10 „Geneza Planety Małą” dramat



6.00 Filmy anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „La Maitas. Italia”
10.00 „Świat według kobiet”
11.00 „Zagroda marzenia”
12.00 „W miejskiej dżungli. Dzikie Singapur” film dok.
13.00 „Cudowna Ameryka” film dok.
14.00 „Cuda natury” film dok.
15.00 „Teściów się nie wybiera”
16.00 „Gazas dugnas: Show”
17.30 „Vytauto ferma”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „ReEmigranci” komedia
21.30 „GOAL’as”
21.45 Światowe mistrzostwa piłki nożnej
00.35 „Brat Krwi” dramat



6.00 S. „Akumulatory”
7.00 „Szalone przygody na łonie natury z Bearem Gryllsem”
8.00 S. „Wojny klientów”
8.30 „Róg Tura”
9.00 „Policja 24/7”
10.00 „Orły lombardu”
10.50 „Wyścig dookoła świata”
12.05 S. „Akumulatory”
13.00 „Szalone przygody na łonie natury z Bearem Gryllsem”
14.00 TOPLYGA. Mistrzostwa piłki nożnej „Džiugas” – „Sūduva”

16.30 „Ale numer!”
17.00 „Clarkson's Farm” film dok.
19.00 S. „Kierowcy ciężarówek”
20.00 S. „Policja wodna”
21.00 „Nocne życie” thriller
23.35 „San Andreas” film fab.

Irytas.tv

06.00 S. „Nieodkryta Rosja”
08.00 Podcast wojskowy
09.00 Dziś bierze
10.00 Wszystko jest mierzone
10.30 Sad i ogród
11.00 Kod zdrowia
12.00 „Liga talentów muzycznych”
13.00 S. „Stary”
16.00 Wiadomości
16.28 Pogoda
16.30 24/7
17.30 Anatomia mieszkania
18.00 Wiadomości
18.28 Pogoda
18.30 W świecie koszykówki
19.00 Godzina TV wolność
20.00 Wiadomości
20.28 Pogoda
20.30 Godzina z Valatką
21.30 24/7
22.30 Wiadomości
23.00 S. „Nieodkryta Rosja”



5.35 „Wojny magazynowe”
7.00 Gra „galvOK”
9.30 „Haczyk na jednym końcu”
10.00 „Detektywi przeszłości”
10.30 „E-gaz do dechy”
11.00 „Wielka Dziesiątka”
12.00 Poważne kłeski żywiołowe
14.00 „Trudniej się nie da”
15.00 „W drodze z

Normanem Reedem"
16.00 „Wojny magazynowe”
18.00 Światowe mistrzostwa piłki nożnej
18.30 „GOAL’as”
18.45 Światowe mistrzostwa piłki nożnej
21.00 „TV3 wiadomości”
21.50 „TV3 sport”
21.55 „TV3 pogoda”
22.00 „Demaskator” film fab.
00.10 „Czarne bractwo. BlackKlansman” dramat



6.00 „Łapacz snów”
6.40 „Świat ogrodników”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Adim Farah”
11.00 S. „Mistrzowie zbrodni”
13.00 Pozdrowienia
15.30 „Wspaniały wiek” film fab.
17.45 S. „Pacyficzny przestępca”
19.50 S. „Panda”
21.00 „Tajemnice Brokenwood”
23.00 „Siły Natury” komedia
01.05 „Sommerdahl”



06.25 „Sprawa dla reportera”
07.20 „Słownik polsko@polski”
07.50 „Słowo na niedzielę”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach”
09.00 „Tydzień”
09.30 S. „Stawka większa niż życie”
11.55 S. „Ojciec Mateusz”
12.55 Między ziemią a niebem
13.00 Anioła Pańskiego
13.15 Między ziemią a niebem

13.45 „Portret Kapłana”
14.10 „Planeta Ziemia”
15.15 S. „Dom”
17.00 S. „Dzieciństwo”
18.00 „Teleexpress”
18.35 „Żona dla Polaka”
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 Pytanie dnia
21.25 „Mundial 2026 – Belgia – Iran”
00.35 „Eiffel” film fab.



KULTURA

07.05 „Tacy byliśmy”
07.45 „Reminiscencje z Opolą”
08.10 „Rozmowy (nie)wygodne”
08.50 „Od ucha do ucha”
09.00 „Liturgie i nabożeństwa”
10.00 „Wyjście z Egiptu”
10.20 „Wspólny dom”
10.55 „Dokument w podróży” film dok.
12.10 S. „Kosmos 1999”
13.25 „Opole”
13.45 „Opole 77 – Koncert Pastele”
15.05 „Światła rampy” film fab.
17.35 S. „Kariera Nikodema Dyzmy”
18.45 „TVP Kultura na Festiwalu Dwa Teatry”
19.15 „Żeglarz” spektakl
21.00 „Borsalino i spółka” film fab.
22.55 „Kulturalni” magazyn
23.50 „Tom Cruise: ostatnia gwiazda filmu” film dok.
01.15 „Restart” film krótkometrażowy



POLONIA

07.00 „Dziennik Regionów”
07.20 „SerialLove Wspomnienia”

07.30 „Rodzinka.pl”
08.30 „Leśni mocarze”
09.25 „Pytanie na śniadanie”
12.25 „Makłowicz w podróży”
12.55 „Między ziemią a niebem”
13.00 Anioł Pański
13.15 „Między ziemią a niebem”
13.50 Słowo na niedzielę
14.00 Transmisja Mszy Świętej
15.15 S. „Janosik”
17.00 „Niedziela z...”
17.45 „63. KFP w Opolu”
18.05 S. „Ja wam pokażę!”
18.55 Teleexpress
19.15 „Kabaretomaniacy”
20.10 „63. KFP w Opolu”
21.10 Program informacyjny 19.30
21.50 S. „Komisarz Alex”
22.40 Lato z Radiem i Telewizją Polską
00.40 „Babilon Tour – program Kabaretu Moralnego Niepokoju”



HISTORIA

07.15 „Był taki dzień”
07.20 „Sprawdzamy”
07.40 S. dok. „Podróże z historią”
08.35 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
09.00 „Mozaika żydowska”
09.20 „Przed kapłanstwem kłękam...”
09.40 „Niepojęte”
09.55 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
10.05 S. „Przyłbice i kaptury”
10.55 „Był taki dzień”
11.00 „Tajemnice kultowych seriali”
11.45 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
11.55 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
12.45 „Był taki dzień”
12.50 „Polskie Parki Narodowe”
13.15 S. dok. „Odra. Największa żeglowna rzeka w Polsce”
14.00 S. dok. „Kanadyjskie Parki Narodowe”
14.50 S. dok. „Historia kuchni polskiej”
15.30 „Po własnym pogrzebie” dramat
16.50 „Flesz historii”
17.10 S. dok. „Koło historii”
17.45 „Ślady” film dok.
18.35 S. „Mordrzejewska”
19.55 S. dok. „Islandia: na granicy zimnej wojny”
20.45 S. dok. „Rzecz Polska”
21.00 S. dok. „Łądowanie w Normandii, nieznane taśmy”
22.00 „Koło historii”
22.20 S. dok. „Mysłiciele – sylwetki polskie”
22.25 „Zaćma” dramat
00.15 „ABC miłości” komedia



05.00 Apel Jasnogórski
05:20 Polski Punkt Widzenia
05:40 Odpowiedzialni za Kościół
06:05 Prawo do Polski – Śląsk Cieszyński
07:00 Jestem mamą
07:15 Mocni w Wierze
07:40 Muzyczne chwile
07:50 Regał
08:15 Cud prawdy
08:45 Ocalić od zapomnienia
08:55 Poczet Wielkich Polaków
09:00 Słowo życia
09:05 Polski Punkt Widzenia
09:25 Święty na każdy dzień
09:30 Z Parlamentu Europejskiego
10:00 Prymas Stefan Wyszyński
10:10 Spotkanie z

Magdaleną Buczek
10:15 Manna z Nieba
10:25 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
10:30 Msza święta z Jasnej Góry
11:30 Cysters
12:00 XXVII Ogólnopolska Pielgrzymka PKRD
15:15 Głos serca
16:00 Wieś to też Polska
17:00 Informacje dnia
17:10 Koncert życzeń
17:50 Mateczniki Polskości
18:00 Natura et Homo
18:30 Sól ziemi
18:55 Poczet Wielkich Polaków
19:00 Anioł Pański
19:05 Informacje dnia
19:15 Rozmowy niedokończone
20:25 Święty na każdy dzień
20:30 Bańniowy teatr lalek
21:00 Informacje dnia
21:20 Różaniec
21:50 Myśląc Ojczyzna
22:00 Apel Jasnogórski
22:20 Informacje dnia
22:40 Retrospekcja
22:45 Stan Bezpieczeństwa Państwa
22:55 Święty na każdy dzień
23:00 Mocni Jego mocą
23:30 Muzyczne chwile



7.00 „Jak to jest zrobione?”
9.00 „Mistrzowie samochodów”
11.00 „Łowcy staroci”
15.00 „Męskie zajęcia”
18.00 „Niebezpieczne budowy”
19.00 „Miłośnicy małych domów”
20.00 „Program o przetrwaniu”
21.00 „Ważne wydarzenia”
23.00 „Akta NASA”

TVP

WILNO

06.30 „Wileńska Podcastownia”
07.20 „Jesteśmy stąd”
07.25 „HULAHOO – BIG OR SMALL?”
07.35 S. anim. „Bolek i Lolek”
07.45 „Kocie kalamburki”
07.50 „Na wszelki WYPADEK!”
08.15 „Makłowicz w podróży”
08.40 S. dok. „Korona Gór Polski”
09.05 „Dobre historie”
09.30 „Wynalazki na medal”
09.45 „Polskie dziedzictwo”
10.10 „Zaginione? Ocalone?”
10.30 „Notacje”
10.45 „Gra słów. Krzyżówka”
11.05 „Słownik polsko@polski”
11.30 „Detektyw Literka”
11.45 „HULAHOO – BIG OR SMALL?”
11.50 S. anim. „Bolek i Lolek”
12.00 „Zaginione – odnalezione”
12.15 S. „Siostry”
13.00 „Info Wilno”
13.05 S. dok. „Odnaleźć Zaginione”
13.30 „Kulturalni”
14.15 „Szlak Snów” film dok.
15.05 „Marzyciele”
15.25 „Polacy Światu”
15.35 „Stacja Innowacja”
15.50 „Info Wilno”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Klan”
16.40 „Barwy szczęścia”
17.10 „Detektyw Literka”
17.25 „Info Portal”
17.35 „Imbir i Cytryna”
18.00 S. „Komisariat”
18.45 „Na Tropach Historii”
19.00 „Info Wilno”
19.20 „Wileńszczyzna w obiektywie”

19.25 „Studio Wilno”
19.55 S. „Na sygnale”
20.20 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
20.30 „Ludzie z dobrego towarzystwa”
20.55 „Całkiem niezła historia”
21.10 „Program informacyjny”
21.40 S. „Warto kochać”
22.25 „Zapomniani, odzyskani”
22.29 S. „M jak miłość”
23.15 S. dok. „Odnaleźć Zaginione”
23.35 „Info Wilno”
23.55 „Wileńszczyzna w obiektywie”
00.00 „Studio Wilno”

LRT | TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, **6.40**, **7.07**, **3.37**, **8.07**, **8.40**
„Dzień dobry Litwo”
6.30, **7.00**, **7.30**, **8.00**, **8.30** „Wiadomości”
9.00 S. „Policja Kryminalna Linzu”
9.45 S. „Schnell ermittelt”
10.35 S. „Kancelaria prawnicza”
11.25 S. „Doc Martin”
12.15 „Zgaduj i zgaduj”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. „Miasta nadbrzeżne świata”
14.00, **15.00**, **16.00**, „Wiadomości”
14.20, **15.15** „Dzień dobry Litwo”
16.30 S. „Dzika Dolina”
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 Ważna godzina
19.30 Przyjazienna Litwa
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 S. „Umowa”
22.20 S. „ Fargo”
23.15 S. „Kancelaria”
00.10 S. „Doc Martin”



6.00 S. anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry”
7.00 S. „Pani chłopka”
8.00 „Pierwsze randki”
9.00 S. „Świeża krew”
10.00 S. „Monika potrzebuje miłości”
11.00 S. „Odległe miasto”
12.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”
13.00 „Bogacz i biedaczka”
14.00 S. „Pułapka miłości”
15.00 S. „Bajka nocy”
16.00 Wiadomości
16.30 S. „Moje życie to tylko morderstwo”
17.30 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 Od...do...
20.00 „Niebezpieczne związki”
21.00 „Zaskocz mnie”
21.30 Wiadomości
22.30 „Ludzie, których nie cierpimy na weselach” komedia
00.35 S. „FBI”

LRT | PLUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 Gen ciekawości
6.30 „Poranne dźwięki”
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Menora
12.00 7 dni w Kownie
12.30 Legendy
13.30 Spacer
14.00 Zgaduj i zgaduj
14.30 Koncert życzeń
16.00 Odblaski
16.30 Kuchnia Beaty
17.30 „Miasto i świątynia” film dok.
18.30 S. „Dzień dzictwo”
19.15 Euromaxx
19.30 S. dok. „Starożytne megamiasta”

20.30 Panorama
21.00 „Temat dnia”
21.30 „Aha. Film” film dok.
23.30 Gen ciekawości
00.00 S. „Dzika Dolina”



6.00 Gra „galvOK”
8.30 S. „Kobiety kłamią lepiej”
9.30 S. „Lekarka z miasteczka”
11.00 S. „Komisarz Rex”
12.00 S. „Nici duszy”
14.00 S. „Dziki pszczoły”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 S. „Szczęśliwy dom”
21.00 „Wieczorne wiadomości TV3”
22.00 „Wielka Dziesiątka”
23.00 Światowe mistrzostwa piłki nożnej
23.30 „GOAL’as”
23.45 Światowe mistrzostwa piłki nożnej



6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 „Realna mistyka”
8.30 S. „Hudson & Rex”
9.30 S. „Kod”
10.35 S. „Mentalista”
11.30 S. „Truckerzy”
12.30 S. „FBI”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Poniżej pokładu. Morze Śródziemne”
16.00 S. „Kod”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „S.W.A.T.”
20.00 „911”
21.00 „Deja Vu” film fab.
23.25 „Nocne życie” thriller

Irytas.tv

05.00 „Pyszne życie”
05.30 „Udomowienie najnowszych technologii”
06.00 Wszystko jest mierzone
06.30 24/7
7.30 Godzina z Valatką.
08.30 S. „Drogi partyzanckie”
9.30 TV Wolność
10.30 S. „Okopy śmierci”
11.30 „Nieodkryta Rosja” film dok.
12.30 „Paulius ir Saulius” film dok.
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary”
15.30 Chcę pracować
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 Sad i ogród
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 „Pułapka na miód”
19.30 „Lato na wzgórzu”
20.00 Reporter
20.18 Pogoda
20.30 Pytanko
22.30 Reporter
23.00 Litwa na żywo
00.00 „Nieodkryta Rosja” film dok.



6.10 „Limit”
7.00 „Samotny na zimnie”
8.00 S. „Kobra 11”
9.00 „Prawo i porządek”
10.00 „Sprząta-cze domowi”
11.00 „La Maistas”
12.00 „Zakłęcia Kotryny”
13.00 „Inny świat. Pakistan”
14.00 „Słodkie Włochy Davida Rocka”
15.00 „Samotny na zimnie”
16.00 „Limit”
17.00 „Prawo i porządek”

18.00 Światowe mistrzostwa piłki nożnej
18.00 S. „Kobra 11”
19.00 Światowe mistrzostwa piłki nożnej
19.30 „GOAL’as”
19.45 Światowe mistrzostwa piłki nożnej
22.00 „John Wick” film fab.
00.20 „Piła” film fab.



6.00 S. „Kakao”
7.00 S. „Zakazany owoc”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Prawie żonaty”
10.00 S. „List pożegnalny”
11.00 S. „Mistrzowie zbrodni”
12.00 S. „Lucifer”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. Wydział Osób Zaginionych”
15.00 S. „Anupamaa”
15.35 „Mangal Lakshmi”
16.30 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills”
19.00 S. „Lucifer”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Cassandra”
22.55 S. „Wydział Osób Zaginionych”
23.55 „Tajemnice Brokenwood”



06.50 S. „Akcjowa 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Studio Raban”
09.00 „Serwis Info”
09.15 S. „Czterdziestolatek”
10.15 S. „Ranczo”
11.10 S. „Komisarz Alex”
12.05 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 Serwis Info
13.10 „Agrobiznes”
13.40 Rok w ogrodzie Extra

14.00 „Planeta Ziemia”
15.00 S. „Złoty chłopak”
16.00 „Serwis Info”
16.25 „Gra słów. Krzyżówka”
17.00 S. „Dzieciństwo”
18.00 „Teleexpress”
18.25 „Jaka to melodia?”
19.05 „Reporterzy”
19.25 S. „Akcjowa 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 „Gala XXV Festiwalu Teatru Polskiego Radia i Teatru Telewizji Polskiej”
22.00 „Teatr Telewizji”
23.35 „Mundial 2026 – Francja – Irak”



07.10 „Afish kulturny ekstra”
07.35 „Rozrywka Retro”
08.00 „Tamte lata, tamte dni”
08.35 S. „Pan wzywał, Milordzie?”
09.35 „Od ucha do ucha” film anim.
10.00 S. „Podróż za jeden uśmiech”
11.20 „Mała mama” dramat
12.45 „Co ja tu robię?” film dok.
13.55 S. „Kosmos 1999”
14.55 „Szczawno – Uzdrowisko Książęce” film dok.
16.15 S. „Wakacje z duchami”
17.30 „Dźwięk Nowego Jorku” film dok.
18.15 S. „Pan wzywał, Milordzie?”
19.20 „TVP Kultura na Festiwalu Dwa Teatry”
20.00 „Gala Dwa Teatry”
22.15 „Świat to za mało” film sensac.
00.30 „Sibelius – Siedem symfonii” koncert



POLONIA

07.00 „Dziennik Regionów”
07.20 „Dlaczego krowa...”
07.30 „Przystań nad Biblią”
07.40 „Zaginione – odnalezione”
07.55 „Jak smakuje Polska?”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.30 „Polskie opowiesci”
12.50 Przepis dnia
13.00 „Myśliciele”
13.10 S. „Blondynka”
14.50 „Pięknie przyprawiONA”
15.10 Kulturalni
16.00 Słowo daję!
16.10 „Kiedyś to było...”
16.30 „Kabarowe Naj”
17.00 S. „Za raz wracam”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Gra słów. Krzyżówka”
18.30 „Teleexpress”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Słownik polsko@polski”
19.45 Info Wilno
20.05 „Wileńszczyzna w obiektywie: Portret własny”
20.10 „Festiwal Piosenki Zaczarowanej”
21.10 Program informacyjny
21.50 S. „Czas honoru”
22.45 S. „Krolowa Bona”
23.45 „To jest grane”
00.15 Dziennik



HISTORIA

07.25 „Był taki dzień”
07.27 „Słownik polsko@polski”
07.50, **08.15** „Było, nie minęło”
09.25 „Myśliciele”
09.30 „Czterdziestolatek”
10.10 „Światło i szkło”
10.30 „Wenecja, miasto z bagien”

11.20 „Miasto z wyrokiem”
12.10 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
12.20 „Arsenał”
12.45 „Krainy cudów natury”
13.40 „Bieszczadzki Park Narodowy”
14.05 „Jaster”
14.30 „Czterdziestolatek”
15.05 „Królowie”
16.20 „Skrzydła nad Polską F-16”
16.40 „Koło historii”
17.05 „Sensacje XX wieku”
18.40 „Czas honoru”
19.25 „Maestro”
20.15 „Historia Polski”
21.00 „Królowie – Ślub i wojna”
21.25 „Ekstradycja III”
22.15 „Prasa donosi”
22.25 „Dictatorships in Europe”
23.10 „Dywidjon 303”
23.20 „Normandia – taśmy”
00.25 „Rzecz Polska”



06.10 Sanktuarium polskie
06.30 Odpowiedzialni za Kościół
07.00 Dzieci Andersa – Powrót do Afryki
08.05 Zdziwiający świat chrząszczy
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Wieś to też Polska
10.15 Słowo życia
10.20 Mateczniki Polskości
10.30 Baśniowy teatr lalek
10.55 Święty na każdy dzień
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone
12.20 Stan Bezpieczeństwa Państwa
12.30 Warto być ojcem
12.45 Muzyczne chwile
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Rotmistrz

Pilecki – przywrócenie pamięci
13.55 Stan wojenny w Polsce – znaczenie i konsekwencje
14.30 Msza święta
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Beatus, źródła Camino de Santiago
16.25 Zło dobrem zwyciężaj! Historia Mayerling
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Sanktuarium polskie
17.30 Porady Medyczne Bonifratrów
18.00 Świadkowie
18.30 Moja parafia
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Poznajemy Polskę
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
23.30 Dulce et decorum est pro Patria mori



7.00 „Mistrzowie samochodów”
9.00 „Jak to działa?”
10.30 „Aukcje zagubionego bagażu”
12.00 „Łowcy staroci”
17.30 „Aukcje zagubionego bagażu”
18.00 „Inny garaż”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
21.00 „Program o przetrwaniu”
23.00 „Zapomniane i porzucone”

Niezwykły egzotyczny kwiat zakwitnie we Wrocławiu



Już niedługo w Ogrodzie Botanicznym Uniwersytetu Wrocławskiego ma zakwitnąć dziwidło olbrzymie (*Amorphophallus titanum*). Stanie się to po raz pierwszy na terenie ogrodu.

Kwiaty dziwidła wydzielają specyficzny, silny zapach przypominający padlinę. Czasem przypomina on woń mieszanki moczu, odchodów, padlin, zgnitego mięsa. Dlaczego tak śmierdzi? Wszystko po to, aby zwabić padlinożerne chrząszcze i błonkówki, które zapylają kwiaty.

„Dziwidło olbrzymie otrzymaliśmy z Ogrodu Botanicznego Uniwersytetu Fryderyka Wilhelma w Bonn” — przekazała przedstawicielka z Ogrodu Botanicznego we Wrocławiu.

Fot. Pixabay

Cała wioska w Hiszpanii w cenie mieszkania

W czasach, gdy ceny nieruchomości w dużych miastach przyprawiają o zawrót głowy, para z Holandii postanowiła zrealizować szalony plan. Zamiast ciasnego lokalu w bloku, Maaike Geurts i Tibor Strausz kupili całą opuszczoną wioskę Bárcena de Bureba w hiszpańskiej prowincji Burgos.

Koszt? Ok. 350 tys. euro. Udoowodnili tym samym, że marzenia o własnym kawałku świata mogą kosztować tyle, co trzypokojowy apartament.

Bárcena de Bureba niegdyś tętniła życiem jako tradycyjna osada rolnicza, jednak jej los odmienił się dramatycznie w latach 70. XX wieku. To wtedy, w wyniku masowej migracji do wielkich miast, mieszkańcy porzucili swoje domostwa w poszukiwaniu pracy.

Budynki oraz lokalny kościół z czasem popadły w ruinę i zapomnienie. Przez blisko pół wieku ta malownicza przestrzeń stała się niemalże miastem duchów, które powoli zarastało roślinnością w oczekiwaniu na kogoś, kto tchnie w nie drugie życie.

MŚ w piłce nożnej zyskały nową maskotkę



Mistrzostwa świata w piłce nożnej zyskały nieoficjalną maskotkę. To ambystoma meksykańska, czyli popularny aksolotl.

MŚ w piłce nożnej w 2026 r. mają trzy oficjalne maskotki symbolizujące poszczególnych organizatorów: bieliaka amerykańskiego Clutcha (USA), łosia Maple (Kanada) oraz jaguara Zayu (Meksyk). Nieoczekiwanie turniej zyskał kolejną, nieoficjalną maskotkę. Stała się nim ambystoma meksykańska. To drapieżny płaz o charakterystycznym wyglądzie, który naturalnie występuje w okolicach miasta Meksyk. Jego podobiznę można zobaczyć na muralach i wagonach metra, do czego się nawet rzeźb.

Fot. Pixabay

Fotomigawka



■ Każda babcia musi pilnować swoich wnucząt... (na zdjęciu: pomnik Žemaitė w Wilnie) Fot. Apolinary Klonowski